XI. évfolyam. Budapest. **202. szám.** Vasárnap, 1877. augusztus 12.

Előfizetési dij:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési dij: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó-hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

Andrássy.

Andrássy gróf orosz lapja, mert Oroszországban mindenütt az övének mondják a „Golos“ czimü lapot, két hónapi felfüggesztés után a zágrábbi népgyüléséről ezikkezik. — És meg kell adni, hogy elég andrássyasan. Mindjárt azzal kezdi, hogy a Bosznia elfoglalásáról szóló pontot a horvátok sem veszik komolyan, csak „arra akartak általa utalni, hogy ezután is jó lesz ő felsége tanácsainak gróf Andrássy óvatos és értelmes politikáját követni, anélkül, hogy attól kellene tartaniok, miszerint a magyarok részéről a monarchiára nézve, valami feltünő nehézségek támadnának.

Ennél aztán keresve sem találhatnánk jellemzőbb utalást arra, hogy a mi magyarunk oly politikára nyerette meg hiuságát, a mely a leghatározottabban beleütközik a magyar nemzet érzelmeibe és érdekeibe. De többet is mondanak ennél azon egyre megujuló és mindinkább magasztalóbb dicséretek, a melyekkel a szláv sajtó egyre sürübben halmozza el a mi providentiális nagyságunkat, a kinek személyébe annyi gyermekes magyarembert veti hitét, holott ép a föltétlen bizalom okozza, hogy az udvari reactió őt szemelte ki és nyerte meg oly becstelen nemzetellenes politika keresztülvitelére, mely ellen protestálni fogunk, szóval és irásban protestálni, ha kell fegyverrel kezünkben is.

Ha vizsgáljuk mindazon dolgokat, a melyek a keleti kérdés élesebb alakulása óta, a mai vérengző háboruig felmerültek: lehetetlen tovább szó nélkül megállani Andrássy Gyula gr. külügyminiszter müködését. A bizalom teljesen elveszti ezzel szemben jogosultságát, s az emberben egész erővel kell feltámadni a kérdésnek, mit tett hát voltaképen Andrássy, hogy megérdemelje a neki némely magyarjaink által tömjénezés között, de botor vaksággal felajánlott bizalmat? Hol nyilvánult müködése magyar irányban csak kissé észrevehető határozottsággal is. Mi felhivunk bárkit Andrássy legvakbuzgóbb tisztelői közül, mutasson egyetlen figyelemreméltó mozzanatra, a hol a magyar, vagy csak a monarchia valódi szempontjait is érvényre emelte az udvari reactió törekvéseivel szemben, a melynek müködése folyvást irányadólag, folyvást érezhetőbb, uralkodóbb és feltünőbb alakban jelentkezik az ő beleegyezésének és az ő aláirásainak pecsétje alatt.

Talán ott éreztük Andrássy kezét, a hol Konstantinápolyba a reactió régi kipróbált emberét és Oroszország legbensőbb hivét emelték a nagyköveti állásba? Talán a reichstadti egyezkedéseknél lépett fel szavának, népszerüségének sulyával a magyar hazafi? Avagy ott bámuljuk-e hazafiságát, a hol az angol kormány által nem tagadott szerződést kötötték Törökország feldarabolására? S ha nem itt, a Törökország ellen darabosan hangoztatott tiltakozó igazságtalan jegyzékekben lessük-e meg providentialis hirnevének körvonalait? S ha itt sem, belekapaszkodjunk-e a részleges mozgósitás általa elfogadott, s általa védett tervére, melyre felhatalmazást nyert, hogy Törökországra törve, egy marék puskaporral égesse ki honfitársainak szemét?

De hol kezdjük, hol végezzük a kérdések ama töméntelenségét, a melyek előttünk meredeznek, hirdetve mindent, csak azt nem, hogy a magyarországi közvéleménynyel a keleti kérdésben együttartó monarchiának három negyede befolyással van rá, s általa a feltétlenül gyanus és Oroszország iránt barátilag, sőt szövetségileg hangolt külügyi politikára.

Tényeket állitunk mi szembe azokkal, a kik a megszokottság és kötelezettség révén, habár most már kétkedve is, de folyvást Andrássyra néznek. El lehet mondani bátran, hogy a bizalom fogja okozni vesztünket, mert Andrássy nem érdemli meg. Ő egy hiü, üres külsőségekre adó ember, a kinek csak arra van gondja, hogy a mit nemzete ellen vét, hazafelé maszkirozza a frázisokkal, szépitgetésekkel, nehézségekkel, de tényleg aztán mégis csak a nemzeti érdekeinek megsértésére adja nevét, szavát és hatalmát. Andrássyban rutul csalódott a nemzet, és ideje, hogy ne ámitassa magát, hanem számon kérje tőle, miért él visszsza a közbizalommal, midőn politikájának minden szava, minden elhatározása, minden tette homlokegyenest ellenkezik a monarchia vezérnépeinek meggyőződésével?

A népek ma már nem indulhatnak a mysticismus, bübájosság világcsaló szemfényvesztései után, a népek a történtekből itélnek és következtetnek. Felhozhatja-e maga mellett Andrássy, hogy csak egy pillanatra is érvényesité szavát oly politika mellett, mely az orosz szerződésszegésnek, gazdasági érdekvonalaink megsértésének és a humanitás tekinteteinek megfelelt? Nem hozhatjuk-e föl ellene, hogy államférfiui és bizalmi állása merő léhaságon alapszik, mert a monarchia politikája teljesen orosz vizeken evez.

Ne mondja nekünk senki, hogy szive szerint talán maga is másképen érez. Államférfiunál érzésre nem adunk semmit, hanem adunk tényekre. Mit ér az oly érzelem, még ha meg nem változtatá is a szolgasági beletörödés és az udvari légkör, mely nem képes befolyásra emelkedni, mert vagy nem mer nyilatkozni, vagy ha mer is, végül rangért és tetszelgésért szó nélkül enged. Ily politikus átkát képezi a népeknek, szégyen az időkön, melyekben mozog, s veszedelmesebb a nyilt ellenségnél, mert hizelegve és játszva csalja meg és teszi tönkre nemzetét.

A bécsi politika feltünőleg, sőt kihivólag igyekszik utolsó időkben magát muszka-szövetséges gyanánt bemutatni. A sok közül ilyen ama legutolsó ténye, hogy a szegény lengyeleket üldözni kezdi az általuk magyar szellemben tett nyilatkozatokért. A házkutatások és elfogatások egymást érik, s most már szükségét sem érzik többé socialisticus vádaskodás és ürügy alatt lépni fel a lengyelek ellen.

A népgyülés miatt, s pusztán azért Grossmann és Krzepinski rendőrbiztosokat is fegyelmi vizsgálat alá vették, mert „nem fejtettek ki elég erélyt a lembergi népgyülés meghiusitásában. Azon kivül nemcsak a többi meetingeket tiltották be, hanem még a felirat szerzői ellen is a hatalmi önkény fegyvereivel lépnek fel.

Pedig hát a sokat szenvedő lengyelek csak szivök felháborodásának kölcsönöztek hangot a muszka vérengzés ellen, és nemzeti érzelmeiknek adtak jogosult kifejezést a Lengyelország felszabaditását kérelmező pontban. De mit törődik ezzel az Andrássy politikája, midőn Oroszország iránt hálásnak és szövetségesnek kell mutatkoznia, még jogtalanság és befogatások árán is.

Hanem azért mi csak bizzunk tovább — Andrássy muszka politikájában.

A bolgár legió ügyére — irja harczi levelezőnk — rendkivül nagy gondot fordit az orosz hadvezényelet, és a Tirnovában a kancsuka-civilisatió terjesztésére felállitott bolgárországi muszka kormányzat. Minden faluban, hova a derékhadat nagyon megelőző kozákcsapat érkezik, első dolguk besorozni az alkalmas emberanyagot és felavatás után odakiséroi, a hol a bolgár legió táborozik.

A férfilakosság részint a félelemtől, részint az igéretektől, különösen az indokolatlan boszu és az ösztönszerü rablási vágytól elkapatva, tömegesen sorakozik a bolgár legió zászlaja alá.

Oly helyeken, a hova a muszka civilisatió előpostái a kozákok még nem hatolhattak be, orosz agensek és kémek által alakitott titkos bizottságok müködnek, s ezek előre bejegyzik a jelentkező fiatalságot külön lajstromba, s egy másikba a korosztályánál fogva katonai szolgálatra alkalmas elemet.

És habár furcsának fogják találni, de Sumlában is müködik ily titkos bizottság, élén a bolgár papokkal, a mely borozás közben végzi dolgait. Az ítteni comitének, mint ez már a sumlai polgári hatóság előtt is tudva van, de a tettenkapáson kivül okmányok birtokában még nincs, azon ház kertjében tanácskozik, melyben én is lakom. Naponkint összejön itt hat-hét bolgár pópa, s egy-két változó polgári ember, s egy félreeső szögletben összedugják fejeiket, masztika pityizálás mellett óra számra elsuttognak. Különösen a hajnalt választották tanácskozási időre, s már napfeltekor együtt látom a fekete ruhás néptribunokat.

Minden nap várom, hogy a hatóság közéjök üt.

Harczi levelezőnk igen jellemző világitásba helyezi azon orosz részről történő erőlködéseket és hirkovácsolásokat, a melyek által ellensulyozni akarnák ugy a hivatalosan kiállitott és constatált, valamint az európai tekintélyes lapok tudósitói által jegyzőkönyvileg igazolt kegyetlenkedésekről a mivelt világ itélete alá bocsátott tényeket. De hadd szóljon levelezőnk:

„Mult levelemben irtam egy jegyzőkönyvről, mely az oroszok kegyetlenségeit commentálja, s melyet az itteni hirlaptudósitók irtak alá. Az oroszoknak nagyon fájhatott ezen erős vágás, mert annak értékét minden áron devalválni akarták, s ép ezért az oroszbarát „Times“ tudósitója azt predikálja a világnak, hogy az itteni politikai ügynök Tefik beynek unszolására, sőt pressiójára irták alá a jegyzőkönyvet. Már ennél szemtelenebb rágalmat ember alig gondolhatott volna ki.

Bármint fájjon is az a muszka uraknak, annyi bizonyos, hogy e nyilatkozatot a látottak után az itteni harczi tudósitók saját kezdeményezésökből és önakaratokból készitették s irták alá, Tefik bey pedig csak akkor lett róla értesülve, midőn az elkészitve neki átadatott, hogy küldje el kormányának, s az használja a mint jónak látja. Ő aztán, midőn a jegyzőkönyvet lapjainknak megakartuk sürgönyözni, kijelenté, hogy ezt jobb lesz elhagyni, mert előbb a porta ügynökeivel akarja tudatni, Konstantinápolyból fogják megküldeni az illető lapoknak.

A mi az oroszok által a kegyetlenkedési tények ellensulyozásául forgalomba bocsátott hireket illeti, megitélhetik azok szemérmetlen alaptalanságát a következő esetből:

A bolgárok egyszerre csak nagy izgalommal kezdték terjeszteni a hirt, hogy Kavarnán a törökök borzasztó gyilkosságokat követtek volna el. Ez rendkivül meglepett itt mindenkit, mert a török katonák még az irregulárisok is nagyon jól tudják minő következményei lehetnek ennek, mennyire ártana ügyüknek. Nagyon is higgadtan viselik magukat s kijelenték, hogy a keresztények mig csendesen viselik magukat, semmitől ne tartsanak. Az elbeszélések szerint cserkeszek egy hadseregbeli tiszt vezénylete alatt Kavarnára ütöttek, s 200.000 piasztert s más élelmi szereket követeltek. A lakosság erre ellenállt, mire a mészárlás következett, melyben gyermekek és nők estek áldozatul, igen sok görög, a cserkeszek közül pedig ötvenen vesztek el. Ez annál méltatlanabb eljárás lett volna, mert Babadagban, midőn a bolgárok a törökökre ütöttek, épen a görögök vették pártfogás alá a mohamedánokat.

Mihelyt a rémhir a parancsnokság tudomására jutott, azonnal kimondatott, hogy ha az valónak bizonyulna, a bünösök a legkeményebben fognak büntettetni, s a vezetők főbe lövetnek. — Rögtön táviratoztak is Várnára, s innét ma megjött a válasz, mely szerint a cserkeszek csakugyan sarezot akartak a városra kivetni, s midőn ez megtagadtatott, történt is összekoczanás, de minden véresebb következmény nélkül, s öldöklésről szó sem volt.

A ily hirekkel az oroszok ép ugy, mint a bolgárok szeretnék a törököket compromittálni, Oroszországnak nagyon érdekében állana, részben, hogy a törököket fekete szinben tüntethesse elő Európa előtt, ha a törökök ily dolgokra vetemednének. El is követ mindent, s ép azért bombáztatta a nyilt Ruscsukot is, azt hivén az igy felbőszitett mohamedánok a kereszténykre rohannak, s akkor majd az ő hirlapjai megfujják a nagy trombitát. Hála a gondviselésnek e muszka urak mindeddig czélt nem értek, s a törökök mindeddig a lehetőleg nyugodtabban viselték magukat, pedig bizony-bizony isten csodája, hogy a fanaticus nép az orosz kegyetlenségek által annyira provocálva eddig is képes volt ennyire fékezni magát.

Az angol alsóház f. hó 10-iki ülésében Monk azt kérdezte, hogy Konstantinápolynak az oroszok általi ideiglenes megszállását a kormány a brit érdekekkel annyira összeférhetlennek tekinti-e, hogy ez által az angol-orosz barátságos viszonyok megzavartathatnának? Northcote megtagadta a választ e kérdésre, mire Monk kijelentete, hogy a kérdést más alakban még a ház mai ülésében előterjeszti.

Mehemet Ali tevékenysége.

(Saját harczteri tudósitónktól.)

Sumla, julius 25.

A dunai török hadseregnél történt változás ugyancsak idején volt, mert valahára a törökök is elhagyják tétlenségüket. Eddig épen semmi kilátás nem volt, hogy a törökök czélt érhessenek, de mióta a lassu Abd-ul-Kerim helyébe a tevékeny Mehemed Ali musir tétetett, azóta nagyon is megváltoztak a viszonyok.

A serdar-ekrem ellen már rég merültek fel panaszok tétlensége miatt. Igaz, hogy ő mindezért Savfet pasa külügyért okozhatta, ki nem engedte meg; miszerint a törökök az oroszokat megelőzve román földre lépjenek. Azonban a panaszok sokkal gyakoribbak lettek, mióta az orosz hadsereg a dunai átkelést megkezdette. Tagadhatlan, a sistovai hadállás rendkivül el volt hanyagolva, s mégis az ottani kis számu török haderő olyan vitézül küzdött, hogy a tulnyomó orosz haderőt sokáig visszatartotta, s csak a bolgárok árulása után lett kénytelen lassan visszavonulni. De ellenállásával mégis elég időt engedett a főparancsnokságnak arra, hogy a kellő elöintézkedéseket megtehesse, s ha az első jelentés után azonnal gondoskodtak volna a kellő ellenállásról, igy a sistovai átkelés bizonyára kudarczczal végződik. Sumlában azonban csak negyed napra kezdtek mozogni, midőn már az átkelés megakadályozásáról szó sem lehetett, s csak azért küldettek ki csapatok, hogy az előre nyomulást a mennyire lehet akadályozzák. Ilyen formán Miklós herczeg Sistovánál, valamint Zimmerman a Dobrudsában fölötte olcsón, ugyszólván minden áldozat nélkül lépte át a Dunát, s ezt zokon vették Konstantinápolyban, okozván érte Abd-ul Kerimet. A Serdár ekrem állása ép ugy, mint a hadügyminiszteré ekkor lett megingatva, mit bizonyitott az is, hogy a seraskir azonnal Sumlába utazott, s itt közte s a fővezér közt a legfeszültebb viszony állott be.

Midőn aztán az orosz hadsereg megkezdte gyors előnyomulását Bolgárországban, s ez sehol meg nem akadályoztatott, akkor aztán tarthatatlan lett a fővezér állása, s Savfet pasa letétele után senki sem kételkedett Abd-ul-Kerim visszahivatásában. Ez megis történt, csakhogy valóságos letétel alakjában, s a vele együtt bukott Redif pasa valósággal számüzetett, a mennyiben Ázsiába küldetésük számüzetésnek nevezhető. Ez első lépés a palotapárt bukására, s a chanceok Mithad visszahivatására fölötte emelkedtek.

Midőn az uj fővezér Mehemed-Ali Sumlába érkezett, közte és Abd-ul-Kerim között heves jelenetek folytak le, mely erős szóváltásokban végződött. Mehemed pasa felvilágositást kért a török s orosz csapatok állásáról, s az egészségügyi kar berendezéséről.

A török haderőről ugyan tudtak felvilágositást adni, azonban az ellenségről nem. Hát hol vannak s mit csinálnak a kémek? Hja ilyenek eddig nem voltak.

Mehemed Ali jól tudja mennyit tehetnek az ügyes kémek hadjárat idején, tudja azt, hogy ez a hadviseléshez oly szükséges eszköz mint a pénz, s méltán megütközhetett az ily ki nem elégitő válasz felett. — Hát még midőn az egészségügyi karról tétetett jelentés. Az összes készülék 150 sebesült szállító kocsiból állott, ezvel pedig egy valamire való ütközetbe sem lehet bocsájtkozni, nemhogy támadólag fellépni.

Mint mondják, Mehemed pasa felkiáltott volna: Ily módon nem lehet háborut viselni! s aztán oly szenvedélyes kifakadásokkal élt, hogy Abdul-Kerim és Redif pasák rögtön elhagyták Sumlát.

Az uj fővezér aztán hozzá látott a munkához, s valóban ember fölötti erővel dolgozik, mi ily válságos időkben nem csekély feladat. Nem veszté el lélekjelenetét. Azonnal haditanácsot tartott, s ez azóta mindennap megtörténik, ugy hogy gyakran éji 10 óráig is együtt van a táborkar. A csapatok szellemére is akar hatni, gyakran közéjük lovagol, s a nép elől nem zárja el magát, majd minden nap megfordul a városban, megtekinti az erődtiséket, mi által ha mást nem ér is el, mindenesetre jó erkölcsi hatást gyakorol a katonákra s a lakossággra, mi már is észlelhető, mert a kétségbeesés helyett, ma minden arczról a bizalom olvasható le.

A katonaság elfoglalva tartatik, egész nap gyakorlatokon van, pedig szükséges, hogy a legénység figyelme más tárgyaktól elvonassék. Az egészségügyi osztály is szerveztetik, pár nap mulva 1500 sebesült szállító kocsi áll készen.

Mehemed Ali támadólag fog fellépni, ha az ellenség által terve kivitelében pár napig nem háborgattatik. Ez szükséges is, mert a törököknek hatalmas ütközetet kell vinniok, mielőtt Miklós herczeg hadserege a Dobrudsában levő 45 ezernyi oroszszal egyesülne. Ez egyesülés megakadályozására mindent el kell követni, mi nem könnyü feladat, miután az előbbi könnyelmüség által Zimmerman tábornok már meglehetősen előrenyomult. A dobrudsai orosz haderővel szemben mindössze 16 ezer török áll, mely hadseregnek feladata az előrenyomulást megakadályozni, vagy legalább a lehetőségig késleltetni. Ha a csapatok rendeltetésüknek meg birnak felelni, ugy az itteni török haderő megfelelhet Miklós herczeg hadseregének, sőt bátran kezdheti meg támadó fellépését, mi ha sikerülne, ugy az orosz hadsereg könnyen kelepczébe kerülhet.

Csakhogy egy kis idő kell ahhoz, mig a törökök megkezdhetik a támadó fellépést. A török haderő szét van szórva, ezt concentrálni kell, s a várható csatavonalon, mely a raszgrad-ruscsuki vasut mente leend, mindeddig csak Achmed Ejub és Aziz pasák hadtestét találjuk, ehhez még a környéken táborozó Fuad és Savfet pasák hadtestei számithatók, valamint Nedjib pasa dandára, mely mindeddig Sumlában tartózkodik, honnét csak az utolsó perczekben fog távozni.

De utban vannak más haderők, mint az Ozmán pasa-féle hadtest, mely egy szerencsés ütközet után Plevnára vonult be, hol a sofiai zászlóaljakkal egyesülve az ellenséget hátulról fogja megtámadni, s ha az ütközet az oroszok vesztességével végződnék, a sistovai visszavonulást elvágni lesz hivatva. Ennél sokkal hatalmasabb segédcsapat Sulejman pasának 42 zászlóaljból álló hadserege, mely Montenegróból jön s már Sofiáig ért, s gyors menetben folytatja utját. Ezeknek megérkezése késlelteti leginkább a törököket, mert ily hatalmas hadtestet nem akarnak nélkülözni a döntő pillanatokban.

A főhaderő Razgradnál fog állani, hova még minden oldalról szállitanak csapatokat, mert az eddig összevont török haderő még mindig gyenge az orosz derék haddal megmérkőzhetni. A várnai egyptomi csapatok tulajdonkép a tartalékot képezik, oly formán, hogy szükség esetén vasuton fognak az ütközetbe szállitatni, miért is a várna-ruscsuki vasut összes vaggonjai készen tartatnak a várnai indóháznál.

Az igy szétszórt csapatokat a tett pillanatában a harczszinhelyén egyesiteni s a kellőleg használhatni, elég merész feladat; de Mehemed Ali vállalkozott rá, s belátja a török hadsereg helyzetét, mely ép ugy számarányánál, mint felszerelésénél fogva az orosz csapatok alatt áll. Ha elődének példáját követi, s egyesiti ugyan jobban délre összes csapatait, de ezáltal megengedi az orosz csapatok egyesülését és előbbre vonulását is, s akkor nem marad egyéb hátra, mint egy nyilt döntő csatába bocsátkozni az oroszokkal, midőn mindkét részről az összes csapatok müködnek, pedig ez nagyon valószinü, hogy a törökök veszteségével végződnék, vagy pedig ütközet nélkül folytatni a megkezdett visszavonulást, s a Balkánon foglalni védelmi állást. Mehemed Ali müködésével megtörténhetik az, hogy az ütközetnél az oroszok Zimmermannak egész hadseregét nélkülözni fogják, mig a törökök csak egy velük összeköttetésben álló kisebb hadtestet, s igy több kilátás lehet a győzelemre, mi ha be nem következnék is, a balkáni visszavonulás még mindig megmarad. Mehemed pasának ezen terve korántsem uj találmány, mert egy más kiadása Abd-ul-Kerim haditervének, hogy az orosz csapatok a várnégyszögbe vonatván, itt történjék meg az első komolyabb összeütközés. — Ezt már huzni halasztani nem lehet, mert az orosz csapatok ugy szólván kardcsapás uélkül vonultak Bulgária szivéig, s nemcsak kedvezőleg fogadtatnak az elvakitott alattomos nép által, hanem még csapataikat is kiegészithetik az erőszakkal önkéntesekuek elvitt bolgár ifjakból.

Az időjárás folyvást szép, pár nap óta nincs az a kánikulai hőség, csak néha van éjjelenkint kisebb esőzés. A török katonaság egészségi állapota kitünő, a kórházak csaknem egészen üresek. A hangulat a hadseregnél ép ugy, mint a lakosságnál nem oly nyomott mint a mult hetekben volt, a bizalom sok helyütt visszatért, de azért a helyzet válságos voltát mindenki beismeri.

*

Sumla, julius 26.

Sumlában jelenleg alig tartózkodik több 24 ezer katonánál, kiknek legnagyobb része az erődök védelmére van hivatva, s igy nemis a sátor-táborban, hanem a hegyeken levő erődökben, s az előretolt casamatakban van elhelyezve. A sátortáborban a várvédelemre szükséges csapatokon kivül csak Nedjib pasa dandára van még. A rendetlen csapatok is táborba küldettek Rasgrad felé, hogy most alig van nehány cserkesz és basibozuk, továbbá a napokban megérkezett zebekek.

A vagyonbiztosság nem valami brilliantul áll a bolgárok miatt, a kik a „felszabaditást“ a szabad kéz elvének tekintik. Az előbbi panaszok kellőleg nem méltányoltattak, s néhány büntetés sem volt elég jó példának. A lopások minden nap gyakoriak voltak, hogy még világos nappal is történtek megtámadások, az uj főparancsnok jónak látta kihirdetni az ostromállapotot. A rendes katonáknak, ugy mint a cserkeszeknek s basibozukoknak tiltva van a kocsmákba járni, éjjel nem szabad a városban járniok, alkonyat után a lakosság csak lámpával járhat az utczán, 10 óra után minden ajtónak, még a vendéglőknek is zárva kell lenniök. Pedig nemis igen tréfálnak az ostromállapottal, éjjel-nappal őrjáratok járnak az utczákon, megnézik a kocsmákat is, s az elesipettek, vagy a kihágók, a legszigorubban büntettetnek. Ennek máris látszik eredménye, s a lakosság most ez irányban is megvan nyugtatva.

Ilyenformán lassankint minden a rendes kerékvágásba jut, más oldalról is észlelhető tevékenység. Az uj főparancsnok nem tréfál, s a tiszteknek ugyancsak talpon kell állniok. Gondoskodva van most már kémekről is, s ugyancsak Mehemed Ali befolyása következtében történt, hogy Hobard és Hasszán pasák a fekete tengerre küldettek a flottával, egyik Poti, másik Sebastopol ostromára, melynek befejezte után az odesszai torpilliák fognak felszedetni, hol jelentékeny szerep jut egy magyar honvédtisztnek is.

Előőrsi összeütközések most már nagyon gyakran fordulnak elő, sőt a czirkáló csapatok közt is történt már nagyobb összeütközés. Igy egy csapat cserkesz tüzött össze a kozákokkal, s cserkeszeink 50 kozák lovat hoztak magukkal. Egy ily összeütközés alkalmával, mint mondják, egy angol laptudósitója is megöletett volna, más hirek szerint pedig az elesett idegen Sant Clair angol ezredes, ki egy cserkeszcsapat élén gyakran fel szokta keresni a kozákokat.

Az angol „veres kereszt“ társulat a napokban indul Razgrádba, 3 orvossal s 40 sebesült szállító kocsival. Ezek a lehető legbővebben el vannak látva minden szükséggel, jólehet a társulatnak még csak most van utban legtöbb felszerelései, valamint orvosai is. A társulatnál van alkalmazva egy Törökországban letelepedett hazánkfia is, kinek legtöbb é deme van az ügyes berendezésben, a sebesültszállító kocsikat pedig egészen maga rendezte be amerikai systemre. A rabszolgaság felszabaditásáért vivott harczokban az éjszakiaknál küzdött, s ott tanulta meg ezt.

Többször irtam már az oroszok elül menekülő mohamedánokról. Daczára annak, hogy eddig Sumlába több mint 20 ezren érkeztek, a népvándorlás még folyvást tart. Lehetetlenség többé lakásokról gondoskodni, mind el vannak foglalva, sőt megtömve. E mellett roppant bajjal jár ezeknek eltartása is. — A szerencsétlenek marháikkal együtt menekültek ide, s most még ezeket is tartani kell. Az oroszok aratás előtt nyomultak előre Sisztovából, s igy a mohamedánok lábon hagyva minden vetést, futottak a merre tudtak. Egész évi termésük ott maradt aratatlanul, s igy elestek egyetlen jövedelmi forrásuktól is. Már most nincs nekik megevő kenyerük, hát a hadjárat után miből fogják magukat, eltartani? A legnagyobb nyomornak néznek eléje, s a török kormány financiáliter tönkre téve, nem leend abban a helyzetben, hogy vasut épités, vagy valami más által munkát adhasson nekik. Különben ezen óriási bevándorlás daczára még nem állott be óriási drágaság, miután Sumla vidékéről kerül még elég élelmi szer. De ha esetleg Sumla ostromzár alá vétetnék, bizon nagyon könnyen kipusztitaná a magtárokat ez a sok váratlan vendég.

Lukáts Gyula.

A hős Aziz pasa halála.

(Saját harczteri tudósitónktól.)

Sumla, julius 27.

Mint a villám járta be ma a főhadiszállást, s az egész várost a rém hir, hogy a török hadsereg katonailag legképzettebb katonáját elveszitette. Kezdetben alig akarták hinni, annyira megdöbbentőleg hatott a hiób-posta. De későbbi sürgönyök fájdalom nemcsak megerősitették, hanem részleteket is közöltek halála körülményeiről.

Mindenkit, polgárt és katonát, roppant levert e hir. Szerették és nagy várakozással voltak tehetségei iránt. Lehet képzelni, mily gyászt öltöttek halála felett. Az alsóbb nép szokása szerint még a balsejtelmek egész sorát füzte e kitünő tábornokának elvesztéséhez. Folyvást emlegetik valódi elhatározottságról és hős lélekről tanuskodó szavait, melyeket inneni elutazása előtt mondott: „Vesztett csatából élve nem fogok visszatérni“.

Szájról-szájra adják e katonához méltó szavakat és siratják, mint kivüle tán senkit. Csak a mi Damjanichünk lehetett oly népszerü Magyarországon, mint Aziz pasa volt Törökországban. Egy vesztett nagy csata nem hangolta volna le annyira a kedélyeket, mint az ő elvesztése. „Azizzal könnyü lett volna egy vesztett csatát kettőnek megnyerésével helyreütni — mondják a tisztek, — de Aziz nélkül nehéz nyerni egyet is.“

E rendkivüli bizalom mutatja, mily nagy sulyt helyeztek katonái talentumára; s ez magyarázza meg a felindulást, melyet vesztesége okozott. „Lélek nélkül maradt az igazi ottomán hadsereg, nincs a ki őt pótolni tudná.“ Hallható minden felé, s mi tudósitók őszinte részvéttel csatlakozunk bánatuk megosztásához, s én mint magyar a testvérnemzet hősét is siratom.

Aziz pasa a törzskar főnökének volt Mehemed Ali mellé kiszemelve. Egyike a legképzettebb katonáknak, egy valóságos katonai genie. Egyetlen a török hadseregben kinél minden kellék meg volt a táborkari főnökségre. Mintegy 40 éves lehetett s már is ferik. Beszélt franeziául, németül, katonai tanulmányait külföldön végezé. Mivelt ember volt s igazi gentleman. Ugy szólván, benne központosult minden bizalom, annyira biztak katonai talentumában. Ő maga nem hitte, hogy e háborúból Törökország mint győztes kerüljön ki, s egy alkalommal előttem ugy nyilatkozott, hogy

tekintve az oroszok tulnyomó számát, nagyon valószinü a török hadsereg megveretése. De azért dolgozott éjjel nappal, s itt szerették Abd-ul-Kerim jobb kezének nevezni. Személyes bátorsága, melynek halála is tulajdonitható, a szerb-török hadjáratban tünt ki leginkább, midőn Zaicsár megrohanását saját felelősségére eszközölte, s azt személyesen is vezette. Halálával elvesztette a hadsereg azon tábornokát, ki a török hadsereget legjobban ismerte, s kitől legtöbbet remélhetett.

Halála a következőleg történt. Hadtestével, mintegy 16 ezernyi emberrel Rusecsuk felől vonult Razgradnak a Hadikeö-razgradi uton, hogy Achmed Ejubbal egyesülve a centrumhoz csatlakozzék. A visszavonuló hadsereg oldalára a netáni megtámadás védelmére 4 zászlóalj volt helyezve, kiknek szélső jobb szárnyát képező zászlóaljat az oroszok megtámadták Torlak mellett. Mig ez összecsapás tartott, Aziz pasa az ütközök felé lovagolt, hogy kellő informatiót szerezhessen s az ütközetet vezethesse. E közben annyira előrehatolt, hogy egy kozák század tartott feléje, magával hozva 3 ágyut, melyekkel tüzet nyitott Aziz pasa és kisérete ellen. Mindjárt az első lövések egyike találta a tábornokot, valamint a kiséretében volt Feizillah pasa könnyü sebet kapott, más 3 tiszt pedig szinte megsebesitetett. A küzdelemben részt vett zászlóalj sorsáról biztos hirt nem tudunk, azt mondják végkép megsemmisitetett, de hivatalosan ez mindeddig nincs megerősitve.

A rémhir méltán meglepett mindenkit, s ma már mindenki tudja azt, csak az elesettnek neje nem. Aziz pasa annyira figyelmes volt neje iránt, hogy minden nap táviratilag tudósitotta hogylétéről. A most hiányzó sürgöny nagyon nyugtalanná tette a szegény asszonyt, ki mindeddig semmiről nincs értesülve, s titkolják előtte a szerencsétlenséget, sőt arra akarják rábirni, hogy innét, mert Sumlában tartózkodik, be nem várva az oroszok előbbre nyomulását, azonnal utazzék vissza Konstantinápolyba.

Aziz pasa esete óriási izgalmat szült a katonaságnál is. Ma este felé részben, hogy az egész szerencsétlenségről bővebb informatiót szerezzek, részben mert a tővezér tudata, hogy beszélni valója van velem, a táborba mentem. A kit nem találtam, az Mehemed Ali volt, mert még délután kocsira ült s Razgradba hajtatott. Kiséretében volt a reiz pasa Achmed is, s még az éjjel Nedjib pasa is el fog utazni. Ebből látszik, hogy Razgrad tájékán ütközetet kell elfogadni mielőtt a segélycsapatok megérkeznének, s ezt maga a fővezér akarja vezetni, ámbár más hadsegédek állitása szerint mihelyt ott az esemény miatti zavar lecsendesült s Aziz pasa helyettesitetett, (hihetőleg Nedjib pasa által,) mi 4 nap mulva megtörténhetik, a fővezér azonnal vissza fog térni.

Átnéztem aztán más sátorokba, s a tisztekkel sokáig beszélgettem. Most láttam csak, hogy nem egyedül a kitünő katona hiánya lesz itt a baj, de főleg ama, morális hatás, melyet a szerencsétlenség hire okozott. A szerb-török háboruban egyetlen pasa nem veszett el, sőt csak is egy sebesült meg; most már Aziz a harmadik megölt pasa, egy Montenegróban egy Ázsiában halt meg. Voltak azonban, a kik e csapást forduló pontnak tekintik, mert mint mondják Ázsiában is roszul mentek a dolgok mig Mehemed pasa meg nem halt, de ezután egyszerre minden megváltozott s a törökök minden utközetnél győztek. Igy lesz ez most is.

Bár ezeknek lenne igazuk. Bizony senki nem kivánja jobban mint a magyarhaza minden hü fia.

Lukáts Gyula.

A háboru.

Ujabb hirekből az tünik ki, hogy a lováczi ütközet jóval nagyobb volt, mint az eddigi jelentések állitották. Az oroszok ugyanis nyolcz zászlóalj gyalogsággal és nyolcz század lovassággal támadták meg a törökök hadállásait, melyeket utóbbiak részéről öt század gyalogság és csekélyszámu lovasság védelmezett. Mint már tudjuk az oroszok aránylag ez alkalommal is nagy vereséget szenvedtek, de e vereség magában véve mégsem volt oly nagy, hogy a harczteri helyzetben valami változást idézett volna elő. A helyzet ugyanaz, mint ezelőtt egy héttel volt; mindkét rész a régi állásokban van, s iparkodik mennél több erősitést vonni magához, hogy a minden valószinüség szerint rövid idő alatt végbemenendő nagy ütközetben a maga részére biztositsa az eldöntést.

A szóban levő f. hó 7-iki ütközet óta azonban nem állt be teljes szünet a bolgárországi harczterén. Mint az uj „Pressé“-nek táviják, f. hó 9-ikén ismét volt ütközet, még pedig kettő; az egyik Osman-Bazárnál, s a másik Lovácznál. Mindakettőben az oroszok lettek a vesztesek, nevezetesen az utóbbiban 600 sebesültet vesztettek.

Az ázsiai harczterről érkezett s alább közlött hirek sem kedvezőbbek az oroszokra nézve s a törökök ujabb előnyomulásáról értesitenek, jóllehet az orosz hadsereghez tetemes erősités érkezett.

* *

* **A bolgárországi harczterről** a föntemlitett ütközeteken kivül még arról is értesitenek, hogy Miklós nagyherczeg főhadiszállása Csausmalaháha helyeztetett át, mely helység Bulgaria mellett van.

* **A dobrudsai** harczterről jelentik, hogy Zimmermann hadserege Csernavoda megerősitett magaslatain táboroz, itt fogja bevárni az utban levő erősbitést. Létszámát 60.000 főre akarják emelni, hogy igy Mehemed Ali seregét hátban fenyegethesse. Az orosz sereg a Dobrudsában roppant sokat szenvedett; betegállománya igen nagy s minthogy a sereg egy része a főseregheznet ment, Zimmermann hadteste ma aligha olyan, hogy a török támadásnak ellent tudna állani.

* **Az ázsiai harczteren** Izmail pasa egy 6-ki jelentése szerint a törökök Massam helység visszafoglalása után átmentek az orosz határon, s ott két órányi távolságra nyomultak elő.

Egy orosz hivatalos táviratot a következőket jelenti Alexandropolból f. hó 9-éről: A Tergusakow tábornokkal szemben álló török hadtest 5-én a Csingili átjárásától kezdve a Karavanszeraly átjárásáig az egész vonalon megragadta az offensivát. — A kurdok és basi-bozukok tömegei hat zászlóalj által támogatva, melyek Jora és Kundsacha falvakból jöttek, elüzték az orosz őrállásokat, melyek egész nap védték magukat. — A törökök megszállották Alkacsakot, de azon kisérletök, hogy Khalfalue falut elfoglalják meghiusult. Az oroszok vesztesége 6 tiszt és 12 ember, a törökök 20 hullát hagytak vissza. A török hadtest Anikocsaw felé öszpontosult Tergusakow csapatai, melyeknek nagy haderőből álló csapatosztály küldetett segélyökre, Igdir felé összpontosulnak. A legujabb hirek szerint Dervis pasa 4 zászlóaljjal elindult Zichidsirből s hajón észak felé ment.

* *

* **A szultán** a plevnai nagy győzelem alkalmából a következő üdvözlő táviratot küldte Osman pasának:

„Kedves tábornagyom, Osman pasa! Ön most megkoronázta azon ragyogó szolgálatokat, melyek öntetik, kitüntidőn az ottomán név dicsőségét s derék hadseregünk hirét és becsületét egy uj győzelem által nagyobbá tette. Üdvözölje nevemben a tiszteket és a katonákat, kik vitézségökkel és hősi bátorságukkal padisájok szivét megelégedéssel és büszkeséggel töltötték el. Jutalmazza meg az isten mindazokat, kik az izlám zászlójának védelmében harczolnak, ugy ezen mint a tulvilágon s adjon nekik örök boldogságot. Földiszitem önt császári Ozmani-rendjelemmel s megerősitem mindazon rangfokozatokat és érdemjeleket, amelyeket ön a tisztek és katonák közt kiosztott, s reménylem, hogy visszatérésök után saját kezemmel fogom mellökre tüzhetni a becsület és a vitézség jelvényeit. Fölhatalmazom önt, hogy minden jutalmat, melyet méltónak talál, kioszthasson a tisztek és katonák közt. Egy külön küldöttem által megujitom köszönetemet és szerencse kivánatomat.

* **Oroszországból** egyre jön a katonaság Romániába. A mult héten 30.000 ember és 60 ágyu ment át Barbosin; az uj csapatok a 10. hadosztályhoz s a II. hadtesthez tartoznak. Galaczba szintén 7000 embert vártak. Az ujabb orosz hadi készületekről a „W. Abendpost“ félhivatalos pétervári levelezője aug. 6-ról irja: „A komoly helyzet uj áldozatokat igényel. A gránátos hadtest, három gyalog hadosztály s három tüzér dandár, összesen 46—48.000 ember, s 144 ágyu utra indult, s legujabban kiadatott a parancs, hogy a testőrség s az első osztályu honvédség mozgositassék. A testőrök ma már tábori fölszerelésben mentek őrségre. E kiegészitő legénység hosszu vonatokon érkezik ide, s azonnal fölszereltetik. A fővárosban és környékén most először requiráltak lovakat.“ A gárda hadtest létszámát levelező 64.000 emberre, 8000 lóra és 180 ágyúra teszi; ez elitesereg fővezetését a trónörökös veszi át. A gárdahadtest aug. 16-án indul el jelen állomásairól, de levelező szerint sept. közepe előtt aligha lesz a Dunánál.

* **A román hadseregből** a „Pol. Cor.“ értesülése szerint eddig csak 10,000 ember ment át a Dunán; e seregből 4000 ember Nikápolyban van 6000 pedig Plevnához küldetett Krüdener hadtestének erősbitésére; az egész román contingenst 30,000 főre becsülik Romániában.

* **A szerbek** a „Pol. Corr.“ levelezője szerint vegyes érzelmekkel fogadták a plevnai és lováczi orosz vereségek hirét. A népet nagyon lehangolták a szomoru hirek, de a szerb katonatisztek azt hiszik, hogy katonai becsületök, melyet a czár hires moszkvai beszédében oly érzékenyen megsértett, az orosz vereségek által rehabilitáltatott. Levelező szerint a 3000 milicziakatona összehivása a határ őrzése végett történt. — Minden egyéb allarm hir csak azon czélból koholtatik, hogy Szerbiát bajba keverjék Ausztria-Magyarországgal, s hogy a Ristics-kormány állását megnehezitsék.

Risztics hir szerint uj jegyzéket akar közzé tenni, melyben ama gyanusitásokkal szemben ismét semlegességet igérend. E mellett azonban levelező is kénytelen elismerni, hogy olyan intézkedések tetetnek, melyek az esetleges mozgósitás előjeléül tekinthetők. Igy például a külföldön levő szerb tisztek haza hivattak, a négy hadtest székhelyére törzstisztek küldettek s az egészségügyi szolgálat főnöke beutazta Sabácz, Negotin, Kruseväcz és Alexinácz városát.

Simonyi Ernő

augusztus 5-én Szentesen tartott beszéde.

(Vége.)

De az országgyülés, mely eddigelé az összes nemzet akaratát tolmácsolá, királyi leirat által szeptember 15-ig elnapoltatott, s igy általunk ezen idő előtt össze nem hivható; pedig háboruban hat vagy nyolcz heti időköz alatt igen sok történhetik a mi döntő befolyással bir egész nemzetek sorsára. S a legközelebbi időben Béesben oly hirek merültek fel, mintha a döntő körökben az országgyülés szünetelését felhasználni akarnák arra, hogy Ausztria-Magyarország ereje a muszkák szolgálatában felhasználtassék. Ez nem igy történnék hir szerint, hogy kormányunk a törököknek hadat üzenjen; hanem, hogy Ausztria-Magyarország hadserege a török birodalomhoz tartozó, Bosznia és Herczegovina tartományokat katonailag elfoglalja. Már most ha ez megtörténnék, mi lenne annak következése? Az, hogy a Boszniában s Herczegovinában levő török haderő a birodalom területének ily megsértését meg nem engedhetvén a betörő seregnek ellene fogna szegülni, és ime kifejlődnék és megkezdődnék Ausztria-Magyarország és Törökország közt a háboru anélkül, hogy ezt akár a török, akár a magyar és osztrák nemzetek akarták volna. Hogy mennyi igaz a valóságban ezen hirből, azt egész bizonyossággal tudni nem lehet, a kormány által sugalmazott lapok határozottan tagadják ezen szándék lételét: ám de a politikában egyet füllenteni nem tekintetik oly bünnek sokak által, mint a közéletben, és a tapasztalás minden nap azt mutatja, hogy a hivatalos és félhivatalos hirlapokban foglalt közleményeknek mindenkor hitelt adni nem lehet. Szükség volt tehát ezen felmerült hirekkel szemben a nemzet ellenkező akaratát nyilvánitani, szükség volt ezt annál inkább tenni; mert ezen megszállási hirek már két év óta folytonosan felmerülnek és határozottan megczáfolva illetékes helyről még eddig soha nem voltak; ámbár bizonyos, hogy azok időről időre a legkomolyabb politikai körökben is hitelre találtak és az utóbbi időben a hadsereg egy részének mozgósitása által, mely épen ezen tartományok határain történnék, uj megerősitést nyerni látszottak.

Ámde az országgyülés, mely ezen szándéknak ellentmondhatott volna, szünetelése folytán el van némitva. De a magyar nemzet politikai érettségének szép bizonyitékát adta, midőn a veszélyben forgó országos nagy érdekekkel szemben az országgyülésen nem nyilatkozhatván, szolott és nyilatkozott maga a nép. A mult héten, mint önök tudják, egy hatalmas népgyülés tartatott a fővárosban, melyből a számos ezerre menő nép, küldöttséget menesztett a kormányhoz, hogy az orosz hatalom terjeszkedése ellen és az oroszok által a török birodalom békés polgárain elkövetett kegyetlenségek ellen tiltakozzék. A főváros ezen példája mintegy varázs hatással volt az egész ország népére és már a mult vasárnap több nagy városban, mai napon pedig, a midőn mi itt tanácskoznunk országszerte számos helyen nagy népgyülések tartatnak. Lehet mondani, hogy az egész magyar nép együtt van és a nemzet nevében az ország érdekeinek nevében tiltakozik az orosz hóditó politika ellen, kijelenti készségét a netán megkivántató nagy áldozatok meghozatalára és felszólitja kormányát, hogy ez az ország érdekeit minden hatalmában levő eszközökkel megvédje.

Uraim! én azért jöttem önök körébe, hogy az országgyülésen történtekről önöknek számot adjak. Érintém röviden, az országgyülés müködését és ha a keleti háborura nézve hosszabban kiterjeszkedtem, azt azért tettem, mert mint felebb emlitém ezen kérdés hazánk létérdekeit érinti és mert ez halasztást nem szenvedő sürgős és égető kérdés. Önök sok ezerre menő példátlan nagy számban szivesek voltak megjelenni, de ezen gyülésnek nem lehet fel. data más határozatot hozni, mint vagy helyeselni, vagy roszalni képviseljük eljárását, azonban önöktől függ, hogy szerény jelentésemet tudomásul véve azonnal válasszanak elnököt és jegyzőt, és oly népgyülésség alakuljanak át, mely más az ország dolgait illető határozatok hozatalára is képesitve legyen. A koczka még nincs elvetve, a hir azt mondja, hogy a napokban midőn a mi fejedelmünk a német császárral fog találkozni, fogna ez ügyben 'véghatározat hozatni. Ha ez igy van, kell hogy mielőtt ezen találkozás létre jön, a nép nyilatkozzék, és a mi fejedelmünk mielőtt a találkozásra megyen világosan értesülve legyen arról, hogy népének milliói határozottan ellenzik az oroszbarát politikát, határozottan ellenezik bármely török tartomány elfoglalását és a török birodalom épségbeni fenntartását tartjuk országuk érdekében szükségesnek.

És a török nemzet érdemesnek mutatja magát ezen rokonszenvre. Egy nagy s mindenki által rettegett birodalom eddigelé példátlan nagymérvü hadseregei által megtámadtatva és Európában mindenki által elhagyatva nem csügged, hanem vitézül és megfeszitett erővel ellentáll a nagy erőnek. Európában Törökországot általánosan beteg embernek csufolták és nem is arról volt már kérdés, ha vajjon élhet-e még; hanem inkább csak arról, hogy mikép osztozzanak meg örökségén. És ime ezen beteg embernek csufolt ember megmutatta, hogy életerős, megmérközött nagy ellenségével és több tényes csatában hatalmasan megverte az orosz hadsereget. Éljenek azon vitéz katonák, kik az oroszok felett ezen fényes győzedelmet aratták. Nekünk okunk van örvendenünk a törökök győzelmének, okunk van nekik szerencsét kivánni a jövőre is, mert az ő győzedelmük a mi győzedelmünk is, ők midőn az oroszt hazájuktól eltávolitják, eltávolitják azt egyszersmind hazánk határaitól is.

Egy hang: Segitse az isten őket!

Simonyi Ernő: Igen, segitse az isten, de segitsük mi is, és segitsük annál inkább, mert a józan ész azt parancsolja, hogy midőn szomszédunk háza ég, segitsük a tüzet oltani, hogy a veszedelem et saját házunktól elháritassuk.

Ily körülmények között illő, hogy a magyar nemzet nyilatkozzék és nyilatkozzék ugy, hogy lássa a világ, miszerint mi egy politikailag érett, a törvényeket tiszteletben tartó, loyalis, alkotmányos nemzet vagyunk. Nyilatkozzunk ugy, miszerint lássa a világ, hogy mi tiszteletben akarjuk tartani a korona minden jogait, hogy mi tiszteljük a törvényt és annak korlátai közt meghajlunk a kormányhatalom előtt is, nyilatkozzunk ugy, hogy tudja meg a világ és a hatalom, miszerint ezen politikai érettségünk a törvény iránti tiszteletünk, ezen loyalitásunk és az alkotmányhozi ragaszkodásunk az, a mely általunk kérelmet intéztet a kormány utján a koronához, hogy az kötelességszerüleg megvédje hazánk és nemzetünk érdekeit. Nyilatkozzunk ugy, hogy tudja meg a világ és hatalom, miszerint mi ismerjük hazánk iránti kötelességünket is, — hogy mi tudjuk és ismerjük jogaink terjedelmét, tudja meg a világ és hatalom, hogy mi elévülhetlen jogainkra támaszkodva, mulaszthatlan kötelességünk teljesitésében követelni is tudunk ott, hol kérésünk ellenére a haza és nemzet többségének nyilvánitott akarata daczára államérdekeink elleni cselekmény czéloztatnék. Tudja meg a világ és hatalom, hogy mi elvagyunk határozva szigoru felelősségre vonni a kormányt. ha az a nemzet nyilvánitott akaratának ellenére hazánk államérdekeit veszélybe dönteni nem átaláná. És tudja meg a kormány, hogy mi ezen felelősség alatt, nem a miniszterek cselekedeteinek helytelenitését, vagy roszalását; hanem a hóhér bárdot értjük, és követelni fogjuk, és tudni fogjuk ha kell követelésünket érvényesiteni, hogy azon miniszter fejével adozzon, a ki az ország legszentebb érdekeit elárulta.

Uraim! Kell, hogy a kormány kezében nagy hatalom legyen letéve, különben a kormányzás lehetetlen volna, de midőn a nemzet ezen hatalommal felruházta a kormányt, tette azt azon feltétel alatt, hogy minden cselekedetei felett szigoruan örködni fog és ha a hatalommal visszaélne, vagy azt az ország érdekei ellen használná fel, a legszigorubb felelősségre fogná vonni, és mi elvagyunk határozva ezen felelősséget a lehető legszigorubban gyakorolni ott, hol azt hazánk érdekei megkivánják.

Mielőtt beszédemet befejezném, kérem önöket uraim, vegyék szives tudomásul eddigi, országgyülési teendőimet és legyenek elnézéssel, ha erőm hiányában nem voltam mindig képes teljesiteni azt, a mit elérni óhajtottam. Kérem ne oszoljanak el addig, mig szavukat a nemzet szavával egyesitve nem tiltakoztak az orosz hatalom terjeszkedése, az oroszok kegyetlenségei ellen, mig nem tiltakoztak bármely török tartományoknak, a mi általunk is fentartott hadseregekkeli megszállása ellen.

Remélem, hogy a nemzet millióinak ily egyhangu erélyes felszólalása meg fogja akadályozni azon politikát, mely hazánk érdekeivel ellentétben áll. (Hosszan tartó éljenzés és helyeslés, mely a beszéd tartama alatt többször hangosan nyilvánult.)

Népgyülések.

— Husztról kapjuk e tudósitást; A huszti választó kerület értelmiségének egy nevezetes része e hó 9-én tartott értekezletében, melynek elnökéül képviselőnk Pogány Ödön, jegyzőjéül pedig Ágoston Ede husztvárosi jegyző kiáltatott ki — élénk lelkesültséggel tette magáévá az eszmét, hogy a keleti háború kérdésében kerületünk közvéleményének tolmácsolására mielőbb egy népgyülést hivjon egybe.

A népgyülés idejéül f. hó 12-kének délelőtti 11 óráját, a választó kerület székhelyére Husztra tüzetvén ki, erre a felhivók azonnal szétküldettek. Az egyhangulag elfogadott határozati javaslatot, mely értekezletünkből a népgyülés elé terjesztetik, s a melynek népgyülésünk által szintén egyhangulag leendő elfogadásáról semmi kétség nincsen,

„A huszti választó kerület polgárai és lakosai, a magyar nemzet közvéleményét vélik tolmácsolni, midőn tisztelettel felkérik a magyar kir. kormányt, hogy ez törvényes befolyását az ország érdekeinek megóvására irányozva, tekintélyének és befolyásának egész sulyával, s ha kell hatalmában levő minden eszközökkel hasson oda **azonnal**.

„1., hogy a vérlázitó öldöklés és mészárlás-, a jelen században példátlanul barbár s embertelen hadviselés mielőbb megszüntettessék.

„2., hogy az orosz hatalom terjedésének, mely az európai egyensulyt veszélylyel fenyegeti gátvettessék.

„3., hogy a törökbirodalom területi épsége és függetlensége senki által meg ne csonkittassék, sőt annak megesonkitása fegyveres erővel is meggátoltassék.

„4., hogy a magyar nemzet ereje a törökbirodalom fennhatósága alá tartozó tartományok, legyen ez Bosznia, Szerbia, Herczegovina, vagy bármely más ország s tartomány megszállására, vagy fegyveres elfoglalására semmi szin és ürügy alatt fel ne használtassék, — kivéve, ha az a magas porta előleges szabad beleegyezése folytán történnék.

„Kinyilatkoztatják egyuttal a huszti választó kerület polgárai és lakosai, hogy valamint egyrészről az ország létérdekeit képező ezen czélok elérésére minden tőlök kitelhető áldozatokra készek, ugy másrészről minden, ezen czélokkal ellenkező cselekmény ellen a magyarhaza, a monarchia mind két állama életérdekeinek, az állandó európai békének és egyensulynak, a szerződéses nemzetközi jognak és az örök igazságnak nevében erélyesen tiltakoznak,“

A fentebbiek megállapitása után értekezletünna népgyülés elnökéül Pelliónisz József lelkes polgártársunkat, jegyzőjéül pedig Ágoston Ede értekezleti jegyzőt hozván javaslatba, a határozati javaslat előterjesztésére Sárközy Pál elvbarátunkat kérte fel.

*

Jádról irják lapunknak aug. 6-káról az ott Szalay Imre képviselő által összehivott népgyülésről, hogy e népgyülés osztatlan lelkesültséggel azon határozatot hozta, hogy felkérendő a kormány, miszerint minden eszközzel, ha kell fegyverrel is oda hasson, hogy az orosz kegyetlenségek azonnal meggátoltassanak s Törökország integritása fentartassék. A gyülés végeztével a szomszéd Osztopán község tót ajku, de szivben, lélekben magyar lakosai közül szót emelt Buzsáki István s értelmes beszédében az összes választó polgárság bizalmát fejezte ki a képviselő ki iránt általában, hangsulyozva köszönte meg a képviselő urnak a török-magyar barátság létrehozása érdekében tett fáradozását, felemlitvén, a rusesuki utat is. Mit ismét szünni nem akaró éljenzés követett.

UJDONSÁGOK.

— Személyi hirek. Helfy Ignácz képviselő Kossuth Lajos nagy hazánkfia meglátogatására Olaszhonba utazott. — Djermák konstantinápolyi örmény praelatus jelenleg N.-Váradon tartózkodik.

— Azon szenzátiós hir volt ma az éjjeli órákban elterjedve a fővárosban, s a nélkül, hogy valaki forrását meg tudta volna nevezni, igen széles körben és erősen tartotta fenn magát, hogy Gurko tábornokot a törökök elfogták.

— Mehemet Ali pasa török fővezért harczteri tudósitónk igen rokonszenvesen jellemzi. A parancsnok igénytelen kinézésü, alacsony szőke ember. Jól beszél francziául s németül, a katonai tudományokon kivül tág ismeretei s nagy olvasottsága van. Modorára nézve sem török; beszédes és élczes, előzékeny és finom, akár egy franczia. Török collegáitól nem örökölte azt az aristocraticus modort, fölötte barátságos, sőt hogy leereszkedő. A táborba jövetele egész hirtelen történt, s mint mondá, nemhogy lakást és konyhát nem birt berendezni, de sőt a rajta levő ingen kivül sem hozhatott mást magával.

— Latour gróf, a trónörökös volt nevelőjének nyugdija a következő: élte fogytáig évenként 12 000 frt járadék; szabadlakás a burgban, vagy bármely a királyi család rendelkezésére álló palotában s egy udvari fogat korlátlan, kizárólagos használata.

— Klapka tábornok tegnap reggel Bécsbe érkezett. Onnan családjához Nizzába megy és tiz nap mulva visszatér Bécsbe. A napokban táviratot kapott a szultántól, melyben a padisah a legmelegebb szavakban köszönetét fejezi ki a tábornok jó szolgálataiért, melyekben őt tanácsaival részesitette és a rokonszenvért, mely Magyarországon a török ügy érdekében kifejezésre jutott. Kéri egyszersmind a tábornok további tanácsait is azon biztositással, hogy tanácsait mindig figyelembe veszi. Tegnap előtt a tábornok egy küldöttséget fogadott, mely őt a pozsonyi népgyülésre hivta meg. Klapka elfogadta a meghivást,

— Kegyeletes gyász isteni tisztelet lesz N.-Váradon e hó 13-án, az 1848/9-diki szabadságharczban elvérzett honvédekért. Az ünnepélyt a nemzet vértanuinak emlékét megörökitő n.-váradi állandó bizottság rendezi. Az isteni tiszteletet a várad-olaszi-i kath. templomban tartják meg.

— A harczteri tudósitók. Harczteri levelezőnk egy mult hó 24-én kelt levelében irja: Tegnap Mehemet Ali magához hivata a harczteri tudósitókat, kiket előzékenysége annyira felbátoritott, hogy azonnal oly concessiókat kértek, minővel eddig csak két levelező rendelkezett. Azonban daczára az előzékenységnek, daczára annak, hogy ő excellentiája a sajtót, mint nagyhatalmat nagyon is respectálja, ez alkalommal az uraknak kitérő választ, s tekintettel arra, hogy tréfásan kijelenté, miszerint egy tábornok sem szereti maga körül a hirlapirókat, továbbá tekintettel arra, hogy nagyon is gunyos megjegyzést tett néhány, ez alkalommal képviselt lap megjegyzéseire, nagyon valószinü, hogy a lapok iránt aplicált szigor, ezután is fennfog tartatni. No hanem az el nem ért eredmény fölötti boszujukat avval mutatták ki a journalisták, hogy délutánra egy sport mulatságot, illetőleg lófuttatást rendeztek. Volt négy futás is. Kétszer futtattak a harczteri tudósitók, azután szolgáik, végre cserkeszeik. Nagyon természetes, hogy az utóbbi verseny volt a legérdekesebb.

— Pöszméte Kossuth Lajosnak. A szabadkai gazdasági kiállitásról küldik a „H.“-nak e kis táviratot: „Vojnics Dávid, kiállitásunkon arany-éremmel kitüntetett ritka szép pöszméte beföttjét Kossuth Lajosnak fogja elküldeni.“

— Korytniczán „gyógytermet“ fognak épiteni. E változtatás, melynek hiányát a fürdő közönség eddig nagyon megérezte, minden valószinüség szerint igen jó szolgálatot fog tenni. — Az épitkezés iránt a fürdő bérlője már értekezett az épitészekkel.

— Pestmegyénél szeptember 6-án jegyzői vizsga fog tartatni a helyettes alispán Ilkey Nándor elnöklete alatt. Tagok: Rakovszky István, Dalmady Győző, Kalicza János és Leipold Kornél.

— A török sebesültek javára Ernszt Gizella urnő Szolnokról 1 kilogr. tépést küldött szerkesztőségünkhöz.

— A Sz.-Udvarhelyen tartandó „Székely közmivelődési és gazdasági egylet“ nagy gyülésének részletes programja: Augusztus 18-án a budapesti közp. választmány tagjainak megérkezése és fogadása, Héjjasfalván, társasebéd Sz. Kereszturon. 19-én d. e. az udvarhelymegyei vidéki k. gyülés, melynek tárgya: a.) Elnöki megnyitóbeszéd. b.) A birtokrendezés közgazdasági és törvényhozási szempontból (vitatárgy) c.) Inditványok. D. u. hangverseny Sz. Udvarhelyen, este ismerkedési estély a Szejke fürdőn 20.-án d. e. nagygyülés és diszebéd; este táncvigalom. 21-én d. e. kirándulás a Székelytámad és Budavárra. d. e. indulás az almási barlang megtekintésére. Az intéző bizottmány tagjai Ugron Gábor elnöklete alatt Dr. Török Albert, Orbán Balázs és Solymosi Károly. (Lapunk a nagygyülésen külön tudósító által lesz képviselve, a ki már elutazott Erdélybe.

— Tüzérségi lőgyakorlatok. A tüzérségi lőgyakorlatok számára a főváros közelében tudvalevőleg a méregdrágán megvásárolt örkényi puszta van rendelve. E gyakorlatok a katonaság körében is nevezetes napokat képeznek, mert alkalmuk van hallani az ágyuszót, a melynek hangjáról az egy éves tüzéreknek még fogalmuk sincs, s a káplároktól se mindig kaphatnak felvilágositást, mert ezek között is van számos olyan, a ki ágyut elsütni még se nem látott, se nem hallott. A gyakorlatok a mult hónapban kezdődtek, s ugy tartatnak, hogy nehány üteg működik ott egy bizonyos ideig, mely aztán más ütegek által váltatik fel. Nagy érdekeltséget képeznek katonai körökben a f. hó 13. és 14-én tartandó lőgyakorlatok. Ez alkalommal első nap ütegenként, második napon az ott levő ütegek együttesen bizonyos pontok ellen épen ugy fognak operálni, mintha az ellenséggel állanának szemben. E czélból fent nevezett napokon nemcsak a fővárosi helyőrség tábernokai, törzs- és főtisztjei egy része, hanem a m. k. honvédség köréből a főparancsnok adlátusa Graef altábornagy, valamint a honvédelmi ministerium s a honvédcsapatok több főtisztje, nevezetesen azok, kik a vezérkari gyakorlatokon is résztvettek, — jelen lesznek eme gyakorlatoknál.

— Gurko tábornok, mint nekünk a Szepességről irják, mikor még a magyar szülőföld kenyerét ette, Gurszki nevet viselt. Nevelője bizonyosan olyan jó madár lehetett, mint az a n. veszverési ev. lelkész, kinek szobájában Goreacoff, Ignatieff, Csernajeff s a többi panszláv apostolok megkoszoruzott képe diszlik, s ki a panszláv ügy iránti rokonszenvét legujabban azzal mutatta ki, hogy gyermekét Quetnoszláva névre keresztelteté.

— Dobsináról (Gömörmegye) irják lapunknak, hogy ott nagy feltünést keltett az utóbbi napokban egy özv. kereskedőnének elfogatása, ki csecsemőjét megölve a pinczében rejté el.

— A budai polg. lövészegylet e hó 19-én és 20-án nagy lövészetet rendez. — Az első napon délután egy órakor társas ebédet fognak tartani.

— Az uj-tátrafüredi fürdő vendégeinek száma a mult hó végéről kelt s hozzánk beküldött névjegyzék szerint tett 89-et.

— A szállodások, vendégfogadások és koresmárosok ipartársulata részére a szeptember 8-ikán felszentelendő zászló már elkészült s a hazai ipar dicséretére válik. A társulat helyiségében több napra közszemlére is kiteszik. A fehér selyem zászlóra Magyarország czimere van aranynyal himezve, melyet két angyal tart. Ezenkivül rajt fölirat is az ipartársulat megnevezésével és az évszámmal, a mikor készült.

— Perzsia, az argentinai köztársaság, Grönland és a dán Antillák (Szt.-Thomas, Szent-Croix és Szt.-Jean) 1877. évi september hó 1-évi lépnek az általános postaegyletbe. Az ezen országok és helyekre szóló levélpostai küldemények postadijai a jelzett időponttól kezdve következőleg állapittatnak meg: 1) bérmentett levelekért 20 k. 16 grammonként; 2) bérmentetlen levelekért 30 kr. 15 grammonként; 3) levelező lapokért 10 kr. darabonként; 4) hirlapokért és egyéb keresztkötésü nyomtatványokért, továbbá árumustrákért és üzleti papirokért 6 kr. 50 grammonként; 5) ajánlási illeték 10 kr. darabonként; 6) térti-levény 10 kr. darabonként.

— A szent-gotthardi vasutra alapul 187 millió franknyi költségvetést csináltak; ez az összeg azonban oly kevés volt, hogy a mult évi uj kivetés a költségeket már 102 mil. frankkal többre teszi. Miután a hiányzó összeg beszerzésére a kisérletek meglehetősen meddőknek bizonyulnak, a szent-gotthárdi vasut ügye nem a legjobban látszik állani.

— Haladás. Egyik laptársunk szerkesztősége olyan „kassai“ öt krajczáros szivarhoz jutott, a melynek belseje dohány helyett egy darab kötélből áll. A haladás gyáraink részéről kétségtelen: mert eddig inkább csak rongydarabokkal és =kozczal vegyitették az mennyei tabakot.

— Gazdát keres. Krausz Jakab beszterczebányai lakos, julius 25-én a nógrádmegyei Pásztó községben fordulván meg, egy ismeretlen egyén két gyémántos ékszert, egy korall fülbevalót és egy arany karika gyürüt ajánlott neki eladásra. Hogy Krausz alkudott-e, nem-e, nem tudni, elég az, hogy az ékszereket megvette miadössze hat forinton. Az ismeretlen egyén valószinüleg szoba-festő volt. Krausz eleinte örült a vásárnak, de öröme csakhamar rémületre változott, midőn hozzáértő emberektől megtudta, hogy az ékszerek megérnek 1500 —1800 forintot. Ekkor fogta magát Krausz és futott a beszterczebányai kapitánysághoz, ott azokat letéteményezte s azon meggyőződését is nyilvánitván, hogy ezen ékszerek valami büntény tárgyát képezhetik. A beszterczebányai kapitányság a letétekről fényképeket vétetett s egyet elküldött a budapesti főkapitánysághoz is „további hivatalos eljárás tekintetéből“.

— Eszméletlen állapotban találták tegnap az utczán N. Róza fővárosi cselédet. Egy mellette fekvő kézi táskában két arany fülbevaló, tokkal, 5 db egy frtos ezüst tallér, egy ezüst huszas, egy női óra s két arany gyürü találtatott. E tárgyak a főkapitányságnál letétbe helyeztettek.

— Szerencsétlenség. Vinczellér Mária 18 éves hajadon napszámosnő tegnap délután 3¼ órakor a budai Albrecht-utra néző várbástyáról saját vigyázatlansága következtében leesett és sulyosan megsebesülve a szent János hórházba szállittatott.

Irodalom.

— „Az emberi mivelődés története. Tettei Nándor bizományában e czim alatt P. Szathmáry Károlytól egy 700 lapra terjedő tudományos munka jelent meg. A mü három kötetre van felosztva s a szöveg közé nyomott ábrákkal, családi és időszaki táblákkal s nyolcz lith. képpel van bővitve. Kézi könyvül szolgál, de több tekintetben eltér az eddig nálunk követett módszerektől. A mü az emberi emlékezet előtt történt fejlődés nyomait is felveszi keretébe. Az ismertetett országok vagy nemzetek földrajzi rövid ismeretét előre bocsátja, ezt az illető nem-

zet művelődési különböző ágainak ismertetése közli, s a szorosan vett történelmi rész zárja be. E tekintetben csak az uj korra nézve tesz némi, indokolt eltérést. — Ára 5 frt.

— „Gedichte“ von Jozsef Mayer. A költemények szükebb baráti kör számára készültek, most az elhunyt Mayer özvegye adta ki. A magyar költemények németre forditása gyengén sikerült. A füzet kapható Aigner Lajos könyvkereskedésében. Ára nincs feljegyezve.

— A külső-szolnok-vármegyei gazdasági-egylet évkönyvét állitotta össze az 1872—1876. évekről az egylet titkára Kuncze Imre. A vaskos kötet rendszeres titkári munka, a minők az egyleti életekben általánosan használatban vannak. Az egyes ülések jegyzőkönyvei, különféle feliratok s egyesekhez intézett levelek vannak benne közölve. nyujt, az egylet müködéséről tiszta fogalmat szerezni sokkal nagyobb fáradságba kerülne, mint egy pénzügyminiszteri expozé részletes áttanulmányozása.

— „A romanismus“ czimmel Szántay Aladártól Aigner Lajos bizományában egy 40 kros füzetke jelent meg.

— A Weiszman-testvérek „Mérnökök és vasuti tisztviselők“ naptárára hirdetnek előfizetést. A naptár két részre oszlik, u. m. általános és müszaki részre. Az általános rész a naptáron kivül magában foglalja a levél- és sürgönyilletékek árjegyzékét, az idő és pénznemek összehasonlitó táblázatát, a megyar-osztrák sorsjegyek huzásait 1878. évre, s a kamatok táblázatát. Szerkeszti Kalecsinszky József. Előfizetési ára 1 frt 50 kr.

Szinház, művészet.

— Nemzeti szinház. A „Kegyencznő“ szinrehozatalával, mely ma történt meg uj szereposztással és uj betanulással a nemzeti szinházban, keveset lenditett az igazgatóság ez intézet operájának ügyén. Miután igen kitünő s kedvelt dalművek vannak a repertoiron, — változatossá lehet a játékrendet tenni az oly kétes értékü dalművek felvétele nélkül is, a minő Donizetti Favoritá-ja; ha t. i. az intendatura elég erélyt fejt ki arra, hogy a közönség érdekeltsége ne kizárólag a vendégszereplésekben, hanem némileg saját művészeink erejében is felkeltenék. — A „Kegyencznő“ csinosabb részletei: a Leonora (Tannerné) és Fernando (Perrotti) áriája: a szerelmi vallomás az első felvonásban; Leonora dallama a harmadik felvonásban, mikor az esküvő kényszerének tudomására jut, s ugyanitt az utolsó záradék; továbbá a harmadik felvonás végső partija és Perotti bánatos románcza a negyedik felvonásban. — Külön felemlitést érdemel a dalmü nyitánya s az egyes szakaszok entre-i, melyek azonban szintén inkább a zenészek, mint a közönség méltánylására számithatnak. — Perottit, Tannernét és Neyt, ki a király szerepét ismeretes gyönyörü hangjával énekelte, több izben zajosan tapsolták. — A szintér jól megtelt.

— Zimay László, mint egy hozzánk beküldött felhivásból látjuk, szeptember elsejétől kezdve Budapesten egy zongora- és zeneelméleti magán-tanintézetet fog nyitni fiuk és leányok számára. Intézeti helyiség Terézváros gyárutcza 19. sz.

Népnevelés.

— A tanulók tulterheltetése. Mint rövid idő előtt emlitve volt lapunkban, a fővárosi tanácshoz több fővárosi polgári és reáliskolai tanári testület az iránt folyamodott, hogy a délutáni tanitási órák beszüntettessenek és a tanitás egy huzamban a délelőtti órákra tétessék át. A tanács ezen ügyet a közoktatási bizottmányhoz utasitotta véleményadás végett, ez pedig szükségesnek tartotta elébb a főv. közegészségügyi bizottmány nézetét meghallgatni arra nézve, vajjon ez egészségi tekintetben nem káros-e? Az állandó egészségügyi bizottmány ezen ügyre vonatkozólag indokolt véleményt terjesztett elő, a mely az egészségügyi, valamint a közoktatásügyi bizottmány által a legnagyobb helyeslés közt elfogadtatott. Ezen, az állandó egészségügyi alb. jegyzője dr. Sohermann Adolf által szerkesztett jelentés szakismerettel mutatja be a nálunk anynyira elterjedt szellemi tulterheltetés káros következményeit és saját véleményét a következő foglalatban terjeszti elő: Addig is, mig a legsikeresben a kormány által kezdeményezhető átalános reformja a tanrendszernek ténynyé válnék, a mi, (az alb. nem óhajtja magát erre nézve ámitani), még igen hosszu ideig fog tartani, a jelenleg fenálló rendszer keretén belül is arra kell iparkodni, hogy a bajok, ha nem is gyökeres gyógyitásához, de legalább enyhitéséhez fogjunk. Ezen szempontból kiindulva az alb. a következő javaslatokat teszi: A tanitási tartam az elemi négy osztályban 4, a tornával együtt 5 óránál tovább egy napon ne tartson, oly berendezéssel, hogy télen a hideg, sikos és sötét időjárás végett a tanitás 9 órakor kezdődjék és 11 óráig tartson; délután 2 órakor kezdődjék és 4 óráig tartson. Nyáron a délelőtti tanitás 8 órakor kezdődjék és 10 óráig tartson, délután három órától ötig. — A polgári és reáliskolákban a tanitás kezdete ugyanaz lehetne, a tanitási órák száma pedig 5, tornával együtt 6-ra terjedjen.

Fővárosi ügyek.

— A kerületi orvosok közül némelyek a hozzájok forduló betegek szegénységét maguk határozzák meg, vagyis csak olyant gyógyitottak ingyen (jobban mondva a város kontojára) a kit épen tetszett. A főváros tanácsa ezen eljárásnak, fölmerült panaszok folytán nyomára jövén, a ker. orvosoknak és elöljáróságoknak körrendeletileg tudtára adta, hogy az ingyenes gyógyitás kedvezményében mindazok részesitendők, kik a kerületi elöljáróságok által kiállitott szegénységi bizonyitványt mutatnak föl s az orvosnak nincs joga az ilyentől dijat követelni. Ehez csak azt tesszük, hogy az ellenkező tapasztalatoknak a tanácshoz való följelentése óhajtandó.

— A József-fiárvaház növendékei közül a tanács azokat, kik kiváló szorgalom és példás magaviselet által kitüntek az elemi iskola bevégezte után, még tovább is iskoláztatja. Ezek közül egyiket ki a papi pályára szánta magát, a herczegprimás az esztergomi papnöveldébe vette fel.

— A Szent István napi körmenet diszének emelése czéljából a hatóság tizenkét fiatal tisztviselőnek engedélyt adott, hogy diszmagyarban részt vegyenek az ünnepélyen, mint őrség a szentség körül.

— Tantestületi beiró-könyvek behozatalát rendelte el a fővárosi tanács a helybeli elemi iskolákban. E könyvek az igazgatói irodában nyitva lesznek reggeli 3/4 8 és délután 1/2 2 órakor a tanitása megkezdése előtt tartozik a tanitó vagy tanitónő nevét bejegyezni. Az igazgató, vagy vezetőtanitó 8, illetve 2 óra előtt betekinteni köteles leend, hogy meggyőződhessen, esetleg ki hiányzik, van-e szükséges intézkedéstétel, kit helyettesitessen. Ezen beiró könyvek havonként az iskolaszéknek bemutatandók.

— A fővárosi Szt. János közkórház f. évi Julius havi beteg forgalma a következő volt, felvétetett 209. — mult hóról maradt 195. Elbocsátatott gyógyulva 169, javulva 35, gyógyithatlan 8, meghalt 36. — Az összes fogyalék 248. Ápolás alatt maradt 156, az ápolási napok száma 3283.

— A fővárosi iparrendészeti bizottság tegnap d. u. 4 órakor Dr. Szabóky Adolf elnöklete alatt ülést tartott, melyen mindenekelőtt tárgyalás alá vette a közgyülés megkeresvényét a sugáruti omnibusz közlekedés fejlesztése ügyében adandó vélemény iránt, Mivel e tárgy hosszabb tanulmányt és adatokat igényel, javaslat készitésre egy albizottság küldetett ki, mint szintén egy találmány is az albizottságnak adatott ki a tüzifa elhasználásánál alkalmazandó készülék iránt. Több, hirdetési oszlopfelállitási ajánlat elutasittatott s nem vétetett figyelembe a tüzoltó parancsnokság abbeli kérelme sem, hogy a tüzoltói kocsik lovainak költségeit a főváros jövőre saját költségvetésébe vegye föl. A közgyülésnek a bizottság ajánlni fogja, hogy az országos magyar iparegyesületnek a főváros évenkint 1000 frtot adjon segélyül.

Törvényszéki csarnok.

— Juhász István rézmüves, özvegy Fanda Jánosné mühelyében dolgozott anélkül, hogy okadatolta volna, a munkából kimaradt. Kiderült néhány nap mulva, hogy javitás végett a mühelybe érkezett tárgyakat Juhász eltulajdonitotta s igy 42 frtig károsodott a munkaadó. Vádlott beismeri tettét és 3 hóra itéltetett.

— A munkás-egylet nagy sajtóperében vádlók az esküdtek itélete ellen, mely szerint Külföldy Victor, dr. Schlincz Arthur, és Cserny József — Dell Adámi által védve — felmentettek, semmiségi panaszt adtak be. A semmitőszék azonban tegnap tárgyalván le az ügyet a panaszosokat kérelmüktől elütötte és a semmiségi panaszt elvetette.

TÁVIRATOK.

Rozsnyó, aug. 11. (Az „Egyetértés“ távirata.) Rozsnyó és vidékének lakossága vasárnap népgyülést tart, melyen erélyes hangu határozatban kifejezést fog adni az orosz rémtettek fölötti felháborodásának s az elhagyottsága daczára is vitézül küzdő török nemzet iránti rokonszenvének. Nagy jelentőséget fog adni e népgyülésnek az, hogy Gömör felső részének szláv ajku lakossága szintén képviselve lesz. A rendező bizottság, melynek elnöke Dr. Kiss Antal, jegyzője Roszty József, Szontagh Pált a kerület országgyülési képviselőjét kérte fel előadóul. A meghivó falragaszok következőleg hangzanak:

Polgártársak! Az Europát izgalomban tartó s hazánkat legközelebb érdeklő orosz-török háboru dulásának megszüntetése s az orosz hatalmi terjeszkedésnek meggátlása és állami érdekeink megvédése iránt országunk kormányához intézendő kérvény ügyében f. é. augusztus hó 12 ikén d. e. 11 órakor Rozsnyón a városház nagytermében népgyülés fog tartatni, melyre Rozsnyó és vidékének minden önálló s rendszerető hopolgára tisztelettel meghivatik. Jelszavunk legyen. Hazafiság, Népjog és Humanitás Rozsnyón 1877. augusztus hó 9-én. Több választó polgár.

Pozsony, aug. 11. (Az „Egyetértés“ távirata.) A holnapi népgyülésben Klapka is részt vesz s beszédet tart. A népgyülésre Bécsből is sokan jelentkeztek.

—

Konstantinápoly, aug. 11. (Saját tudósitónktól. Olaszországból postával továbbitva.) **A budapesti népgyülés minden előzetes és utólagos körülményeiről a legapróbb részletekig informáltatták magukat a portánál. A jelentés a lefolyásról több helyről érkezett. Egyet a szultán kapott a chiffrirozott sürgöny kipótlásául, a másik a külügyi hivatalhoz érkezett, és azon kivül Mahmud Damad pasa is kapott saját megbizottjától értesülést. A népgyülés általában kedvező benyomást tett minden körre. Az egyik értesités volt csak, a melyet izgalmas elégedetlenséggel vettek tudomásul. A porta egy magas állásu személye külön kihallgatásra hivatott fel magához és a nála szokatlan éiességgel tudakozódott, mit tudok a hirről, hogy Klapka tábornok békeközvetitő népgyülések tartása czéljából jár Magyarországon, hogy Budapesten beszéde végén ily szellemben nyilatkozott. Én a lapban előadottak szerint elmondtam a történteket az előértekezlettől kezdve a gyülés megtartásáig. Erre kissé nyugodtabb lett s kijelenté: „Oroszország és Törökország között békebiróra semmi szükség, akár győzünk, akár elbukunk. A koczka Ausztria-Magyarország tudtával lön elvetve, mi nem ontjuk vérünket közvetitő békebirákért. Törökország Oroszország elleni harczában cserben van hagyva, s csak ellenséges indulattal találkozik. Ausztria-Magyarország diplomatiája kimondta a szót, hogy a háborut localisálni kell: mi kénytelenek voltunk belenyugodni, s ha békére kerül a sor localisálni fogjuk a béketést. Elismerem, hogy képtelennek látszó mondás, de meg fogják látni, hogy valósitható. Ha minden törik, átengedjük Bulgáriát Oroszországnak, hadd nézzen utána Ausztria, mit csináljon ily fait accomplival, a melyre Oroszország mindig készséggel birható s a melyre bennünket kényszerit. Innen láthatja, hogy békeközvetitésre izgató missióval Törökország részéről senki nem birhat, ilyet visszautasit, s legkevésbé vár Magyarország önzetlen rokonszenvétől. Nagyon örülök, hogy honfitársai e Törökországra megalázó föltételt nem választották népgyüléseik tárgyául, s meg vagyok győződve, hogy ily feltétel, a mennyiben szóba jött, csak a külügyi hivatalukból eredhetett. Ott követelhették Klapkától vagy bárki mástól, mint oly concessiót, a mely kedvessé tette volna a népgyüléseket Bécsben, de annál visszataszitóbbakká Konstantinápolyban.“ Ezek voltak a lehetőleg szó szerint adott szavai, a melyeknek közzétételére is felhatalmazott, miután dicsérőleg nyilatkozott volna az „Egyetértés“-ről, a mely határozottságával megmentette a törökök előtt a magyar föllépés becsületét és értékét.**

Páris, aug. 11. (Az „Egyetértés“ távirata.) A „Memorial Diplomatique“ azt állitja, hogy lord Beaconsfieldnek szándéka az angol parlament elnapolása után komolyan beleavatkozni a keleti ügyekbe, mi Oroszországban a forradalmi szellem fellángolását vonandja maga után.

ATHEN, aug. II. (Az „Egyetértés“ távirata.) **A csapatok a nép örömrivalgása mellett egymásután indulnak a határ felé. — A király Lámiában a határ mellett szemlét tart a csapatok fölött. Két porosz tábornok meghivatott a hadsereg vezérletének átvételére.**

Bécs, aug. 11. A „Pol. Corr.“ egy zágrábi tudósitást közöl, mely szerint a bosniai keresztények közül senki sem halmaztatott föl azon kérdést terjeszteni Bjelában a czár elé, hogy Bosznia csatoltassék Szerbiához. A bosnyákok nem éreznek magukban hajlandóságot ily lépésre, és oly bosniai egyének, kik a czárhoz az emlitett kérelemmel járultak, a maguk szakálára cselekedtek.

PRAGA aug. II. (Az „Egyetértés“ távirata.) **A „Narodni Listy“ jelenti, hogy Miklós nagyherczeg a főhadiszállást áthelyezte Sisztovába.**

Pétervár, aug. 11. A Plevna ellen állitólag f. hó 9-ikén történt támadásról ide nem érkezett hir.

Konstantinápoly, aug. 11. Szulejman pasának egy f. hó 10-én kelt távirata a következőket jelenti: Egy Hajnbugháztól a szoros bejáratáig küldött kémszemlecsapat, mely az orosz haderőket volt kikémlelendő, utközben 50 kozákra és bolgárra bukkant, kik megszaladtak. Hat bolgár elesett s négy elfogatott. Utóbbiak azt állitják, hogy az oroszok visszavonultak Tirnovába.

London, aug. 11. (Az „Egyetértés“ távirata.) Valószinnleg kedden elnapolják a parlamentet.

Az orosz segélycsapatok naponta egy egy dandárjával kelnek át a Dunán. — Romániában 12.000 miliczet behivnak. — Az oroszok közt a Dobrudsában a vérhas nagyon uralkodik. A bolgárországi hadseregben is, nevezetesen a császári főhadiszálláson az egészségügyi rendszabályok elhanyagolása következtében az egészségi állapot nagyon rosz. A „Times“ és a „Daily News“ egybehangzólag arról értesülnek, hogy ez évre már lemondtak a Balkánon tuli operatióról.

Páris, aug. 11. (Az „Egyetértés“ távirata.) Az egyesült republikánus senatorok arról értesültek, hogy a republikánusok részére már 372 szék biztositva van.

Bécs, aug. 11. A „Pol. Corr.“-nek a következőket távirják Belgrádból mai kelettel: Risztics tegnap azt mondta egy hozzája közelálló személynek, hogy a miliczhadsereg nem kapott parancsot az indulásra s hogy a részleges mozgósitás a határ megvédése czéljából történt. Szerbia — mondá — semleges marad; de fönntartott magatartása a hadi események folyamatától s az európai politikai helyzettől függ.

London, aug. 11. A felsőházban lord Derby azt felelte Colchester interpellatiójára, hogy teljesen alaptalan a külföldi lapok által terjesztett azon hir, mintha a keleti kérdésben követett angol politika abból állna, hogy Törökország földarabolását várja, abban való osztozás végett.

Berlin, aug. 11. A „Nordd. Ztg.“ a következőket mondja: A Szerbiára vonatkozó legujabb állitások teljesen valótlanoknak állittatnak. A hadmüveletek Szerbiára való kiterjesztésének kérdését legutóbb sehol egyetlen szóval sem érintették. Sándor császár Ausztria-Magyarország érdekkörére való tekintetből a háboru kezdetétől fogva önszántából lemondott Szerbiának a hadmüveletekbe való bevonásából. Eddig semmi sem mutatja, hogy az orosz főhadiszállás nézetei megváltoztak volna. Szerbia mostani fegyverkezését félremagyarázottnak mondják. Az orosz hadsereg helyzete teljességgel nem olyan, hogy Szerbia kétes segélyét szükségesnek vagy kivánatosnak tüntetné föl; még kevésbbé lehet oka Szerbiának önként veszélybe rohanni. Az orosz főhadiszállás intézkedései valószinüleg a legrövidebb idő alatt lehetővé teszik a támadó föllépést.

London, aug. 11. Az alsóház tegnapi ülésében Monk ismételte Konstantinapolynak az oroszok általi ideiglenes megszállására vonatkozó interpellatióját. — Forster kijelentette, hogy az ellenzék vezérei elhatározták e kérdés fölött vitát kezdeni. — A semlegesség tettleges megsértése lenne Oroszországot Konstantinápoly megszállásától tartóztatni, ámbár másrészt a kormány természetesen nem helyeselhetne ily lépést. Northcote ismételte, hogy nem felelhet azon kérdésre, mit tenne a kormány esetleg.

Lemberg, aug. 11. (Az „Egyetértés távirata.) A „Gazeta Nörodova“ a következőket irja: Nem várható, hogy a tartománygyülés föliratában benne lesz a lembergi népgyülés határozata, de másrészt az is bizonyos, hogy a tartománygyülés többsége sem tévutra vezetetni, sem megfélemlittetni nem engedni magát a krakkói párt által.

Belgrád aug. 11, Gavrilovics volt kormányzó meghalt. A mai hivatalos lap közli az 1877, évi pénzügyi kimutatást, mely szerint a bevét el 70,888.921 frtot, a kiadás 6. 981. 580 frtot tesz. A portának fizetett adó 225.251 frt.

Bécs, aug. 10. Magyar földteherm. kötvény 74.75 Salgó-Tarján —.—. Magyar hitel 164.— Magyar záloglevél 91.—. Erdély 91.—. Magyar keleti vasut 63 75. — Magyar sorsjegy 77.—. Magyar földhitel 16.—. Magyar vasuti kölcsön 98.50. Anglo-magyar —.—. Franko-magyar bank —.— Alföld 112.—. Magyar északkeléti vasut 107.75 Kelet-vasuti elsőbbségi kötv. 62.—. — Tiszai vasut 194 50 Municipal-bank —.—.

Bécs, aug. 10. Hitelrészv. 169.50, Galicziai 244.—. Államvasut 253.75. Rente 62 90— — 1860-as 111 75. — 1364-es 133.25—. Ezüst 106.80. London 122.40. Uniobank —.—. Általános épitőbank —.—. Angol-Osztrák 76.— Lombard 67.25. — Tramway —.— Hitelsorsjegy 160.75. Napoleond'or 981.— Arany 5.84— Frankfurt 59.55. — Porosz pénzutalvány 60.15. Török sorsjegy 14.75. Angol épitőbank —.—

KÖZGAZDASÁG.

Üzleti hetiszemle.

(I-ső rész.)

Budapest, aug. 11.

Tartós forró és száraz időjárás az aratási munkálatok befejeztét elősegité a mult héten, a cséplés teljes erővel eszközöltethetett, szárazon és vizen szállitható volt az elcsépelt gabona. A lefolyt heti üzlet irányzatát bő kinálat jelzi minden terményágban, mely különösen a vidéken nagy mennyiségben piaczra hozatik, és a buzát kivéve, minden gabonanem árleszállitását eredményezé. Gabonára az irányzat még mindig határozatlan, reméljük, hogy a budapesti, ugy a bécsi gabonavásáron, mely jövő hétre van kitüzve, tisztulnak a vélemények, biztos statisticai adatok közlése elvárható az európai és tengerentuli terményekről, szilárdabb irányzat és magatartásnak helyet engedve.

Buzára nézve az üzlet a lefolyt héten igen élénk volt, számos vevő többnyire Dél-Németországból időz itt és a vételt megnyitá. Készleteiből teljesen kifogyott Schweitz vételrendeleteket menesztett hozzánk, melyek ugyan mindeddig csekély árt igérnek, azonban nem kétkedünk, ott is nemsokára engedményekbe bocsátkozni fognak. — Aligha azt nem reméllik gabonatulajdonosaink, mert a hét elején engedtek ugyan 15—25 krt az árból, de további árleszállitásba nem bocsátkoztak, sőt ellenkezőleg az élénkebb vételkedv nyilványulására egy kis árfelemelés következett. 70—50 ezer métermázsa heti forgalom mellett az ár végjegyzés a hét végén erősödött 15—45 krnyi többlettel a mult heti jegyzéshez képest.

Bánáti 76—80 klgr. minőségü hectoliterként 11.15—12.25, Tiszavidéki 11.85—12.70, Pestvidéki 11.20—11.95, Fehérmegyei 11.75—12.66. Határidőre eladás 30—35 krral növekedett. zárjegyzés september—október 10.85—10.90.

Rozs gyenge irányzat mellett 50 krt vesztett árából 7.90—8.10.

Árpa csekély forgalom mellett, uj áru nem igen szállittatott, takarmányárpa 6.25—6.80, maláta árpa 7.——7.75.

Zab csekély forgalommal mult heti árban, 6.70—6.75 100 kgként adatott el. Őszi eladás september—októberre 6.50—6.60 kr.

Tengeri gyenge irányzata 5 krt engedett árából. — Bánsági 6.30—6.35 kr. Másnemü 6.25—6.30 kr. Augusztusban szállitandó 6.30—6.35 kr.

Káposzta repcze a hét elején 19—19 3/8 forintra emelkedett árban, mig a hét végén 18 3/8—18 7/8 frtig engedett árából, bánáti 17 7/8—18 1/8 frtért kelt el. Rep. olaj erős és szilárd irányzattal változatlan finomitott 46—47 frt, őszi kétszer finomitott 46—46.60 frt hordóstul jegyeztetett.

Szesz csekély szükséglet következtében az irányzat még gyengébb a mult hetinél, a mai jegyzés régi módu élesztő h. n. 33.25—33.60 forint, uj módu burgonya 31.25—32.75 kr.

Disznózsir. A forgalom nem volt nagy. Ugy belföld mint külföld részéről nem történnek vásárlások. A jelenlegi árjegyzések a következők: Disznózsir aug.—septberre szállitandó 61—61.50 kr. hordó nélkül. 63—64.50 kr. hordóval együtt. Azonnali szállitandóért 63 frtot igérnek. Szalona. A forgalom gyenge irányzat mellett jelentéktelen volt, magyar vidéki áru 54—54 frt. Városi fehér tábla szalona 59—60 füstölt tábla szalona 65 frt — 65 1/2 frt.

Faggyu: A forgalom igen szük korlátok között mozog, és a lebonyolitott üzletek csak azonnali szügséglet fedezetére szolgálnak. Az árak nem változtak és 53—55 forint között variálnak. A jegyzések 100 kiloként magyarázandók.

Szilva. A lefolyt héten a kiviteli kérdés — főleg szerbiai áru iránt — ismét jobban kifejlődött, de végleges lebonyolitások a tulajdonosok makacs magatartásuk miatt nem történtek, Kisebb tételek szerbiai áru 25 1/2 forinttal méter mázsánként adatott el. — A fent körülirt okokból bosniai áruban sem jöhetett nagyobb forgalom létre, ugy hogy az áraknak csak névleges jelentőségük volt. A jegyzések 25 1/2—26 forint között mozognak méter mázsánként.

—

Az első magyar gyapjumosó és bizományi részvénytársulat az idén oly szerencsésen müködött, hogy ezen évre előreláthatólag 15 frtban lesz megállapitható az osztalék, mig taval az üzleteredmény csak 12 frtot juttatott egy-egy részvényre.

A szob-rákosi téglagyár részvénytársaság, mely fönnállása óta egy krajczár osztalékot nem fizetett részvényeseinek, e hó végén, augusztus 20-ikán tartja évi rendes közgyülését.

—

Figyelmeztetés. Bérletjegyek behozatala a helybeli forgalom számára az államvasutnál. A császári kir. szabadal. osztrák államvasuttársaság a t. cz. közönség óhajának eleget teendő, bérletjegyeket hozott be a budapest-szt.-lőrinczi vonal számára, melyek minden a személy szállitásra berendezett vonatra (a futárvonatok kivételével) teljes érvénynyel birnak. Ezen idény-jegyeknek minden egyes menetnéli lebélyegeztetése nem szükségeltetik. Ára egy 40 térti jegyet tartalmazó tömbnek a kövekező: Budapest-Szt.-Lőrincz vagy vissza, I. osztály 28 frt II. oszt. 18 frt. III. oszt. 12 frt (bezárólag a bélyeg és szállitási adóval). A bérletjegyek érvényességöket folyó évi szeptember utóljáig megtartják. Jegyek, melyek az érvényességi határidőn belől nem lőnek elhasználva, érvénytelenekké váltak, s semminemü kárpótlás értök nem nyujtatik.

—

Figyelmeztetés. Tarifa a fahéj szállitására nézve az egyesült schweiczi vaspályák állomásaira. Folyó év agusztus 15-én a XI. pótjegyzék fog életbe lépni a schweizi-osztrák-magyar áruforgalom számára fenálló tarifához, mely direkt dijtételeket tartalmaznak a fahéjaknak kocsi-szállitmányokban való szállitására nézve az osztrák államvaspálya társaság, a tiszavidéki vasut és a magyar államvasut állomásairól az egyesült schweiczi vaspályák állomásaira. Példányok az illető állomásokon és a nevezett igazgatóságoknál kaphatók.

—

Kivonat a hivatalos lapból.

(augusztus hó 11. számából.)

Árverések a vidéken. Jancsits Reda 1638 frt. Sept. 12 N. Kikindán. — Lázár István 12513 frt. aug. 24. Kolozsváron — Jeitele Mark 3000 frt. 6930 frt, Sept. 13 Temesvár. — Nagy Ferencz 5000 frt. 10,000 frt. Oct. 9. Kepeten. (Temesvár) Csehi Sándor 20916 frt. aug. 18 Feketeerdőn. — Boronkay László 37034 frt. 14157 frt. aug 23 Rákóczon. — Bösz Mihály 2055 frt. 1731 frt. Sept. 18 Fekeden — Böjte Julianna 1006 frt. Sept. 7 Imecsfalván. Zollner Péter 3400 frt, aug. 23. M. Világoson Toth András 3732 frt aug. 30, Kun-Szt. Márton. — Veisz Julianna 2000 frt. aug. 16 Zala-Lövön. Kis József 1030 frt Sept. 2 Gebén (Nagy-Károly).- br. Balassa Sándor 31246 frt. 17240 frt. 45003, frt. 31007 frt, 10852 frt. s végre 15500 frt. becsült ingatlanai Sept. 10 Szelmeczen (Ungvár) Patai Eszter 3838 frt. aug, 22 Szánkón (Félegyháza). Müller János 4992 frt. Sept. 15 Hidason (Pécs.) — Bancze István 2063 frt aug 21 Vaálon — Manojlovics Nesztor 6035 frt. Octób. 9. Szt. Tamás.

A tolmácsi mümalom 27920 frt. aug. 29 Talmácson. (Nagyszeben). — Orlovszky János 2060 frt. Sept 4 Lőcsén. Nagy Ferencz 20500 frt. Oct, 9 Kepeten (Temesvár) Hutterer János 1337 frt- oct. 22 Jédenyen (Nezsindár) Hozta Jánosné 15808 frt. aug. 22. Nagyvárad. — Jrinyi Beltabu 22251 frt. Sept 3. Ungvár, Czödör István 1693 frt Okt 30 Vezekény. — Ondriás Márton 3326 frt. Sept 19 Dévény-Ujfalun. Ajtai Sámuel 9114 frt. Septi 1 Marosvásárhely.

Pályázat Az aradi m. kir. arad. ügyészségnél irnok i felsőnyáradi (Banyam) postamesteri, esztergomi reáltanodában 2 tanári; szomolnoki kir-bányapénztárnoki budapesti IV ker. aljárásbirói (fenyitő) budapesti lánczhidnál a révpénzszedői; a vaáli járásbirói állomásokra pályázat hirdettetik.

Napirend,

(aug. 12.)

Naptár. Vasárnap. kath. G. 12. B. assz. elh. Prot. G. 11. Klára. Hil. — Görög-orosz; 31 R. 11 Eudocimus. — Izr; 3 Selchot Napkél. 4 óra 52 p, Nyukszik 7. óra 16 perczkor.

Muzeumban nyitva a régiségtár d. e. 9 órától Dél. u. 1 óráig.

Tánczmulatság a császárfürdőbe,

Kirándulás a zugligetbe d. u. 4 órakor.

Magyar daltársulat előadást tart a Komlókertben“ este 8 órától kezdve-

—

A kis lottohuzása:

Budapest	41	17	64	20	88
Lincz	88	64	35	78	25
Trieszt	12	26	58	28	85

Budapesti szinlapok.

Vasárnap, augusztus 12-én.

NEMZETI SZINHÁZ

Hetényi Komáromy Mária assz. vendégjátékául:

A haza.

Dráma 5 felvonásban.

Személyek:

Rysoor	Pintér
Van der Noot	Nzgy I.
Alba hg.	Bercsényi
La Trémouille	Halmi
Noircarmés	Szigeti I.
Vargas	Benedek J.
Delrio	Ujházy
Jonás	Komáromy
Alberti	Hevesi
Donna D.	Hetényiné K.
Donna R.	Lendvayné
Mathison	Paulayné
Gudule	Sánthâné

Kezdete 8-adfél órakor.

NÉP-SZINHÁZ.

A kis gróf szerelme.

Népszinmü 3 felv.

Személyek:

Daru	Morvai
Daruné	Pártényiné
Ferkó	Bakonyi
Julcsa	B Nikó assz.
Balog	Tihanyi
Balog B.	Tamási
Gábor	Eőri
Hamis	Szabó K.
Tihamér	Solymosi
Mendur	Kovács I.

Kezdete 7 1/2 órakor.

—

Krisztinavárosi szinkör.

Szökött katona.

Népszinmü 3 felvonásban.

Kezdete 7-kor.

Vizállás és időjárás.

Budapesten aug. 11. 2.88 m. 0 fölött felhős.
Pozsonyban aug. 11. 2 29 m. 0 fölött száraz.
M.-Szigeten aug. 11 0.91 m. 0 fölött száraz.
Szatmáron aug. 11 0 42 m. 0 fölött száraz.
Tokajban aug. 11. 1.35 m. 0. fölött száraz.
Szolnokon aug. 11 2 36 m. 0 fölött száraz.
Szegeden aug. 11. 2.95 m. 0 fölött száraz.
Aradon aug. 10. 0.10 m 0 alatt száraz.
N.-Becskerek, aug. 10 0 38 0. m. 0 alatt száraz.
Bezdánnál aug 7. 2.26 m. 0 fölött száraz.
Verbászon aug. 7. 1.78 m. 0 fölött esős
Eszéken aug. 10. 1.98 m. 0 fölött száraz.
Sziszeken aug 11 0.35 m. 0 alatt száraz.
Mitroviczon aug. 6 0 39 0 fölött felhős.
Zimonyban aug. 6. 3 40 0 fölött felhős.
U-Orsován aug. 6 2.61 m. 0 fölött száraz.
Barcson, aug. 10. 1 31 m 0 fölött száraz.

Csávolszky Lajos

felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Nyilt-tér.

—

Kávéház megnyitás,

Van szerencsém a nagyérdemü uriközönség tudomására hozni, miszerint az előbbi években is már általam kezelt és szép számu urilátogatóknak örvendett.

„Zrinyi“-kávéház

üzletvezetését átvettem, és azt ujonnan izletesen berendezve a tiszt urivendégek kényelmesb kilátására tükör, ablakok bemetszetésével is szépittetvén, folyó hó 12-én **Rácz Pál közremüködésével megnyitandom.**

Hideg és meleg ételek, szeszes és frissitő italok, ugy fagylalt, kül- és belföldi lapok legnagyobb választékban. A legpontosabb s gyors kiszolgáltatás mellett számos látogatásért esd.

Esső Mihály,
üzletvezető.

KUGLER JÁNOS

ügyvéd irodája

folyó évi augusztus 2-ika óta

Budapesten, V., váczi-körut 12. szám.

I. emeleten van.

Megjelent és az „Egyetértés“ kiadóhivatalában (himző utcza 1. sz.) kapható

„UTOLSÓ BEBEK“

történeti regény 3 kötetben, irta

Pétery Károly

Ára a 3 kötetnek 3 forint.

A budapesti tőzsde hivatalos árjegyzései augusztus II.

Gabona tőzsde. Győr kinálat mellett ma 8000 mm. buza adatott el 20—25 krral drágábban, a hangulat zárlatkor szilárd, a többi gabnafajban csekély üzlet volt, az árjegyzések változatlanul maradtak A határidőüzletben a jegyzések szilárd irányban a következők; Buza őszre 10,85—10.90, tengeri, bánsági 6.30—6.50, zab őszre 6.50—6.60; káposztarepcze 18.75—19.00, bánsági repcze augusztusra 18—18 25,

Értéktőzsde. A mai forgalom igen szilárd, hangulatban kezdődött, később azonban valamivel lecsillapult és az előtőzsdén osztr. hitel részv. 169 60—169.30 között, magyar hitel részv. 165.50—165-ig voltak forgalomban. A délitőzsdén egy helybeli jelentékenyebb czég fizetésképtelenségét jelezték, mely állitólag a magy. hitelbankot nagyobb összeggel érinti. Erre a hangulat, különösen magy. hitel részvényekben lényegesen lanyhult, minthogy 163 75-ig kinálva lettek, egyéb értékek azonban meglehetős szilárdak; osztr hitel részv. 169.60—169-ig adattak el és 169 30—160 40-en maradtak, pesti keresk. bank részv. 540-en keresettek voltak. Ganz részv. tartósan emelkedő irányban 165-ig voltak keresettek, pesti biztositó intézeti részvényekben 70.50—71-el eszközöltek kötéseket — Malmok szilárdabbak, de üzlet nélkül maradtak. Osztr. arany járadék 74 75 el. magy. kincstári utalv. II kib. 103-on, markjegyeket 60.15-ön vásároltattak,

A hivatalosan jegyzet gabona árak és értékfolyamok különben a következők:

Termény.	Minős. hectol.	Ár 100 kilogr.	Minős. hectol	Ár 100 kilogr.
Buza bánsági uj	—.	—.——.—	76.	11 15—11.20
„ „ „	77.	11 35 - 11 40	78.	11.60—11 75
„ „ „	79.	11.85—11.95	80.	12.15—12 25
„ tiszavidéki	74.6	—.——.—	75.5	—.——.—
„ „ „	76.4	11 85—11 95	77.3	12.10—12.15
„ „ „	78.3	12.15—12 35	79.2	12.45—12 55
„ „ „	80.	12 60—12 70	—.	—.——.—
„ pest-vidéki	74.6	—.——.—	75,5	—.——.—
„ „ „	76.4	11 20—11 30	77.3	11 35 -11.45
„ „ „	78.3	11.55—11.60	79.2	11.80—11.80
„ „ „	80.	11.85—11 95	—.	—.——.—
„ fehérmegyei	74.6	—.——.—	75.5	—.——.—
„ „ „	76.4	11,75—11.85	77.3	12.——12.10
„ „ „	78.3	12 15—12 25	79.2	12 35—12.45
„ „ „	80.	12 50--12.60	—.	—.——.—
„ bácskai „	74.6	—.——.—	75.5	—.——.—
„ „ „	76.4	—.——.—	77.3	—.——.—
„ „ „	78.3	—.——.—	—.	—.——.—
„ „ „	80.	—.——.—	—	—.——.—

Termény.		Minős. hectol.	Ár 100 kilogr.	
Rozs	öreg	70—72	7 90	8 10
Árpa takarmánynak	„	60—62	6.25	6 80
„ malátának	„	62—63	7.—	7 75
Zab	„	36—40	6 60	6 75
Tengeri bánáti . .	uj	75	6.30	6.35
„ másnemü . .	„	73	6.25	6.30
„ . .	„	„	—.—	—.—
Repcze káposzta . .	„	„	18 3/4	18 5/8
bánáti . .	„	„	17. 4/8	17. 6/8
Köles	„	„	5.60	6.—

Papirok:

Magy. vas. köles. 98.75	Kisb. földhitelint. 43.—
Földteh. kötv. m. 74 75	Pesti ker. bank 540.—
„ „ erd. 75.—	Pesti I. hazai 2170.—
Szőlőd.válts. k. 75 —	**Pénz-nemek:**
Osztr. áll.-ad. 5 1/5 62.75	Cs. és kir. arany 5.83—
E. m. ált. bizt. t. 1400.—	Oszt.-m 8 frt ar. 9 80—
Által m. hitelb. 164.—	20 frank. arany 9 80—
	Osztr. és m. ezüst 107.—

Zongorák,

pianinok és harmoniumok, saját és más gyártmány, ujak, ugymint átjátszottak

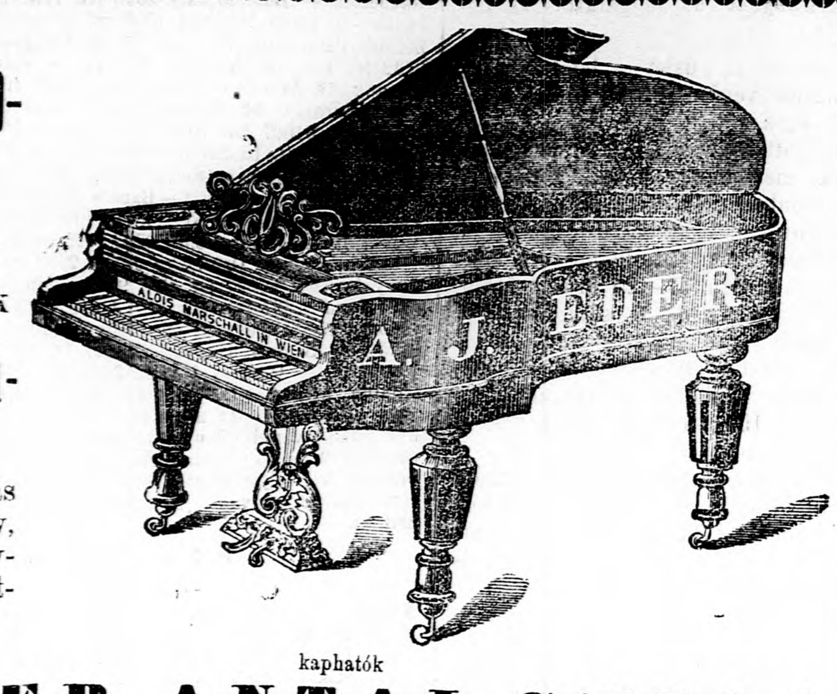

kaphatók

ÉDER ANTAL GYULA

zongoragyár és gyári raktárában váczi-utcza 12. kis korona-utcza sarkán,
átjátszott zongorák ujak vételénél becseréltetnek, valamint minden e szakmába vágó javitás, zongoraszállitás, hangolás és csomagolások bármikor a legpontosabban és legolcsóbban teljesittetnek. Átjátszott zongorák 60 frttól 260 frtig. — Uj zongorák 280 frttól 600 frtig. vidéki kérdezősködésekre azonnal készséggel válaszolok és kivánatra árlapomat megküldöm

Lőpor,

fehér és fekete (svájczi és angol)

továbbá

robbanó por

(dynamit),

gyujtókanócz, gyutacs, töltények,
valamint minden néven nevezendő lő- és robbanó anyagok a legolcsóbban kaphatók

ÉDER

I. kir. lőpor-kereskedésében,

Budapesten,

Iroda : IV. kerület, váczi-utcza 12. szám alatt.
Fenáll 1850 óta.

Lőpor-árak :

1 kilo legfinomabb svájczi vadászpor dobozban	.	frt 2.20
1 „ angol fehér vadászpor vászon zacskóban	.	frt 4.60

A láda és bepakolási dij :
1 kilonál 25 kr., 2 kilonál 30 kr., 3 kilonál 40 kr., 5 kilonál 50 kr.

Megrendeléseknél az ár egyuttali megküldését kérném.

A hires 30 éves

valódi

szirmiai

zárda-

szilvoriumnak

egyedüli főraktára

BUDAPESTEN:

Eder Antal Gyula

zongora-üzletében

váczi-utcza 12. szám alatt létezik.

Ára nagy pezsgő-üvegben	. . .	1 frt 20 kr.
pintes üvegben	. . .	2 frt — kr.

Szétküldések, előpénz és utánvétel mellett, minden irányban mindenkor pontosan teljesittetnek.

Magától beszélő ELISMERÉSEK.

A **Hoff János**-féle cs. k. maláta-készitmények gyárához Bécs, Graben, Bräunerstrasse 8. **Budapest, kalap-utcza 10**, naponta érkeznek megbizások magasrangu személyek, orvosok és a közönség köréből Hoff János-féle kitünő gyógyhatásu malátakészitmények iránt.

Küldjön ő Felsége palotájába ismét 12 palaczkkal maláta-kivonatából. **Berlin, Böhme.**

Felkérem, sziveskedjék nékem minélelőbb ujolag kitünő malátakivonat-egészségi-söréből 28 palaczkkal, maláta-egészségi-csokoládéjából 2 fontot, 1 fontot malátagyermektápjából küldeni.

Grafenried **Gabriella** bárónő szül. báró **Barco.**

Scheifling. Ezennel ujolag 5 font maláta-egészségi-csokoládét rendelek meg, azon megjegyzéssel, hogy az általa eddig elért eredménynyel tökéletesen meg vagyok elégedve. Ez egy, sem a gyomrot nem terhelő, sem az emésztést legkevésbé is háborgató, erősitő, tápláló, könnyen emészthető és átváltoztatható tápszer kiállott heveny és idült bajokból felüdülőknek; és mindennemü nedvveszteségek után erősitőleg és visszatermelőleg hat.

Dr. Schalling Henrik, gyakorló orvos.

Czege, Erdélyben. Küldjön számomra **jeles gyógyhatásu maláta-mell-czukorkáiból** 3 csomagot, továbbá **többszörösen magasztalt maláta-kivonat-egészségi-csokoládéjából** 1 fontot, melyeket itt két szegényebb sorsu mellbetegen óhajtanék megkisérleni.

Gróf Wass Berta.

Jablonitza (Magyarország). Sziveskedjék számomra ide 12 csomag maláta-mell-czukorkát küldeni.

Gróf Apponyi Gusztáv.

A *Hoff-féle* cs. k. udvari maláta-készitménygyár fiók üzletének.

Köszönetemet mondva először is a multkori küldemény gyorsaságáért s sikerét átlátva jó hatásának, tisztelettel kérem azonnali utánvét mellett 2 zacskó mell-czukorkát és fél kiló vagy inkább egy kiló maláta-csokoládét pósta-utánvét mellett megküldeni.

Erdey Mihály rőfőskereskedő főpiacz, Hajdu-ház.

Csak valódi HOFF JÁNOS-féle maláta-készitményeket kérjünk, melyek a törvényesen bejegyzett védjegygyel (a feltaláló arczképével) ellátvák, miután az utánzatok nem birnak gyógyerővel, s készitésmódjuk sem olyan, mint a Hoff János-féle készitményeké.

☞ ÁRAK: ☜

Malátakivonat-egészség-sör palaczkja 60 kr. Láda és palaczkkal: 6 palaczk 4 frt — 11 palaczk 6 frt 60 kr. — 28 palaczk 16 frt — 58 palaczk 32 frt — 1/2 kilo **maláta-csokoladé** I. 2 frt 40 kr, II. 1 frt 60 kr, III. 1 frt (Nagyobb mennyiségnél árkedvezménynyel) — **Maláta-czukorkák** zacskója 60 kr. (1/2 vagy 1/4 zacskóval is kapható). — **Gyermek-táp-malátaliszt** 1 frt. — **Koncentrált malátakivonat** 1 palaczk 1 frt 60 krért is kapható. — **Egy kész maláta-fürdő** 80 krba kerül.

Gyári raktár és fő-letét:

Budapesten, kalap-utcza 10. szám.,
bemenet a kapu alatt.

Raktár: **Török József** gyógyszertárában király-utcza 7. sz. a.

A szegedi országos kiállitáson érdeméremmel és a III. országos tüzoltógyülésen Aradon a nagy arany és ezüst éremmel kitüntetve.

BUDAPEST. — BUDAPEST.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzoltószergyár,

harang- és érczöntődéje,

ajánlja szabadalmazott uj szerkezetü **fecskendőit, tüzoltó-egyletek legénységi felszereléseit**, vállakozik **kutak, szivattyuk** és **harangok** készitésére

jótállás mellett a legjutányosabb árakon.

Különösen figyelmébe ajánlja a nagyérdemü **gazdaközönségnek, saját-készitményü és transatlantia szivattyus kutait és gyárának vizvezetékek** teljes felszerelhetésére nagy figyelemmel külön felállitott vizmütészeti osztályát.

Mintaszerelések, képes árlapok, kivánatra rendelkezésre állanak.

Fióktelep: Erdély és Románia r szre: Kolozsvártt, belsőmonostor-utcza.

Minden eddigi világtárlaton, haladás, jóizlés és versenyképességeért első dijakkal jutalmazva.

A cs. k. és magyar k. hit. katonai intézet

BUDAPESTEN.

Az intézet vizsgák letevésére előkészit, és pedig:

az egyévi önkéntesek vizsgájára . . .	julius 1-jétől,
a tartalék- és honvéd-tiszti vizsgára .	november 1-jétől,
a tényleges hadapródi vizsgára . . .	október 1-jétől,
fiuknak minden katona-intézetekre . .	október 1-jétől,

Kivánatra az intézet látogatói az intézetben lakást és teljes ellátást is nyerthetnek.
Beiratások

Heimerle Ferencz

igazgatónál eszközölhetők Budapesten, 3 korona-utcza 16 sz

Figyelmeztetés sérvbajokban szenvedőknek!

Legujabb találmányu

ruganyos sérvkötőink

Ausztria-Magyarországban utánkészités ellen cs. k. legmagasabb **szabadalommal** biztositattak.

Figyelmeztetjük ennek folytán a t. cz. közönséget,

hogy ruganyos sérvkötőink egyedül nálunk kaphatók,

hogy azokon **érczrugók** nincsenek, a sérvnyilásra egyenletes nyomást gyakorolnak, és **éjjel nappal fájdalom nélkül viselhetők.**

☞ **Billroth tanár és udvari tanácsos urtól Bécsben,** több orvosi tekintély s nagy számu beteg sérvkötőinkről a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak.

Ruganyos sérvkötőinket küldök sérvekben, anyaméh és végbélelőesésben szenvedők számára készitjük.

A **ruganyos sérvkötő** megrendelésénél kérjük tudatni, hogy a sérv jobb, bal, vagy kettős-e, ez utóbbinal a sérvnyilások egymástóli távolságát, mindenesetre pedig a medencze körzetének s a sérv nagyságának mértékét.

A ruganyos sérvkötők ára :

Egyes darabja . . .	6 forint.	Kettős darabja . . .	10—16 forintig.
Egyes finomabban diszitve dbja . .	7 forint.	Köldök sérvkötőknek . . .	10—15 forintig.

Gyermekek részére 40%-kal olcsóbb.

Schottola Ernő és Neoschil, Budapest,

váczi-utcza és Gizella-tér sarkán, a Mocsonyi-féle házban.

☞ **A ruganyos sérvkötők feltalálói és egyedüli késziői.** ☜

Briefrel János.

Gép-lábbeliek rokkantak

számára

készittetnek

BUDAPEST,

országut 23. szám.

☞ Több erre vonatkozó orvosi bizonyitvány nálam betekinthető.

Igérvények — Igérvények

egész

magyar jutalomsorsjegyekre

bélyeggel együtt csak 2½ frtért

Fő-nyeremény **200,000 frt** levonás nélkül

Huzás már aug. 14-ikén!

3½ forint és bélyeg.	1864. sorsjegyigérvények Huzás szept. 1-én. Főnyeremény 200,000	3½ forint és bélyeg.

Váltóüzlet

a

Bécs, Wollzeile 13. „**MERCUR**“ kiadóhivatala.

RÖSER MIKLÓS

nyilvános polgári s

kereskedelmi iskolája s nevelőintézetében

(Budapest, országut 4., és ujvilág-utcza 15. sz.)

a következő iskolai évben a rendes oktatás **september hó 3-án veszi** kezdetét, a beiratások **augusztus hó 21-től kezdve** naponta történnek. Azon tanodai hallgatók, kik a legfelsőbb osztály végeztével a zár (érettségi) vizsgát jó sikerrel letették, az **egyéves önkénytes szolgálati** kedvezményben részesülnek. — **Az iskolai értesitvény kivánatra ingyen adatik.**

Egy

Bösendorfer-féle

Concert-Zongora

igen kevéssé használt, kitünő hanggal, erős szerkezettel és csinos külsővel eladó

ÉDER ANTAL GYULA

zongora gyári raktárában

☞ váczi-utcza ☜
és korona-utcza sarkán
14. szám.

Kávéház megnyitás.

Van szerencsém a nagy érdemü uri közönség tudomására hozni, miszerint az előbbi években is már általam kezelt s szép számu uri látogatóknak örvendett.

„Zrinyi“-kávéház

üzletvezetését átvettem. Mit ujonnan izletesen berendezve a tiszt. urivendégek kényelmesb kilátására tükör ablakok bemetszésével is szépittetvén folyó hó 12-én **Rácz Pál közremüködésével megnyitandók.**

Hideg, meleg, szeszes és frissitő italok ugy fagylalt külés belföldi lapok legnagyobb halmazából választást enged a magát legpontosabb s gyors szolgálatra ajánlva számos látogatásért esdő

Essó Mihály,
üzletvezető.

BROGLE J. és MÜLLER

gép- és rostalemez-gyárnokok

Budapest, királyserfőzde, a Margithid közelében,

ajánlják ez idényre honunk több gazdasági kiállitásán versenyképességeért első dijjal jutalmazott

TRIEUR-jeiket,

(konkolyt, bükkönyt, zabot stb. választó rosta), mely gépnek szapora és tiszta munka-eredményeminden más efféle gyártmánynyal versenyez.

A főntebbi czég, trieur-jei gyártásánál használt előnyöknél fogva, oly olcsón tudja e fajta gépeket előállitani, hogy nemcsak a nagy gazdáknak, hanem a legkisebbeknek is módjában áll e majdnem nélkülözhetlen gépet gazdaságának megszerezhetni

Ajánlják továbbá *tisztitó-rostákhoz és cséplőgépekhez* való *rostalemezeket* mindennemü minta és nagyság szerint, a legjutányosabb áron.

Egy

iroda-szolga

kávégyár részére 300 frt biztositékkal 45—50 frt havifizetés.

Egy házfelügyelő
5—600 frt biztositékkal 300 frt évi fizetés és lakás.

Egy üzletvezető
egy liszt s zab kereskedésbe 200 frt biztositékkal 40 frt fizetés.

Egy üzletvezető
300 frt biztositékkal egy kávé gyárba 50 frt havi fizetés.

Egy pénztárnok
éjjeli üzlet 300 frt biztositékkal 50 frt havi fizetés, valamint egy szolga 100 frt biztositék 30 frt havi fizetéssel.

Egy házmester
kőmüves gyermekek nélkül.

Egy bank részére
több ügynök biztositékkal keres-tetik.

Bővebb tudósitást ad a bizományi üzlet 2 szerecseny utcza 34. sz. 8. ajtó. Csak bélyeggel ellátott levelek kapnak tudósitást.

Kereskedelmi és paedagogiai ügynökség.

Ügynökségem csakis kitünő **kereskedelmi** és **paedagogiai** szakképzett egyéneket ajánl, u. m. **könyvelőket, levelezőket, segédeket, nevelőket, magyar, német, franczia és angol nevelőnőket.** Irodámban a **magyar, német, olasz** és **franczia nyelvben** alapos oktatás adatik. **Levelezések és forditások** szintén elvállaltatnak.

FEUCHTMANN ADOLF,
király-utcza 66. szám.

RÉSZLET-JEGYEK

1/5 **1839-ki**

sorozatszámokra,
melyekre a sorsthuzási terveszet szerint
september 1-én
okvetlen nyereménynek kell esni.

Egy huszad	**10 ft.**
Egy tized	**19 ft.**
Egy negyed	**47 ft.**

Főnyeremény
280,000 frt.

Még a legkisebb nyeremény is megtérittetik, és pedig:

1/10-re legalább is	9 ft 30 kr	
1/20-ra „	„ 4 ft 65 kr	
1/4-re „	„ 23 ft 25 kr.	

Nyereményhuzás már f. évi september 1-én.

Nyeremények		forint
1	280000	280000
1	60000	60000
1	30000	30000
1	20000	20000
1	15000	15000
1	10000	10000
1	8000	8000
1	6000	6000
2	5000	10000
3	3000	9000
4	2500	10000
4	2000	8000
8	1500	12000
8	1200	9600
10	1100	11000
11	1000	11000
56	900	50400
66	800	52800
98	700	68600
161	600	96600
16161	500	8080500
16600 nyeremény		8858500

Eredeti sorsjegyek legolcsóbban:

Bécs, Wollzeile 13. A „**MERCUR**“ kiadóhivatalának

váltóüzlete

Cohn Ch.

A majomember

egy példánya az élőembernek,

a milyen itt még soha sem volt, látható. Sokkal érdekesebb és méltóbb a megtekintésre mint akár a siami ikrek, akár az aztekták stb.

☞ *itt van néhány napra* ☜
megcsodáltatás végett.

A tudósok és szakavatlanok egyaránt figyelmeztetnek eme ritka teremtményre.

Belépti dij csak 20 krajczár.

Országut, Károlykaszárnya.

Titkos betegségeket,

tehetetlenséget (elgyengült férfierőt), **bőrbajokat, idült syphilist, hugycső-szükülést,** gyakori **magömlést** gyogyit gyökeresen és biztonsággal, a nélkül, hogy a beteg hivatása vagy életmódjában akadályoztatnék,

BESENBEK A.,

gyak. orvos, sebész és szülész.

Naponkint rendel: reggel 9—4-ig és este 7—8 óráig. Budapest, IV. ker. „Ferencziek bazára“ II. lépcső I. em. 3. ajtó. Gyógyitási dij mérsékelt. Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszol és a gyógyszerek megküldetnek.

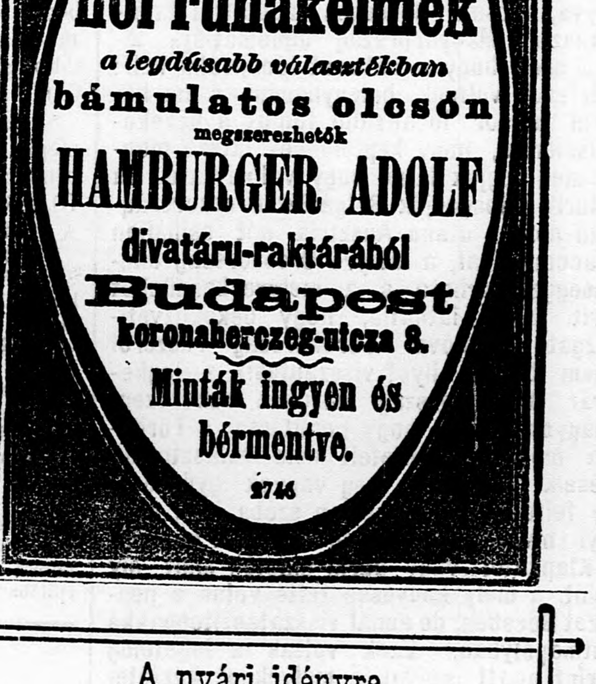

Csodálatra méltó a természet ereje,

ha az a kellő módon alkalmaztatik.

Bojtorjángyökér-szesz

a legrégibb idötől fogva, mint a szőrnövés bármely neműnek legsikeresebb szere ismertetik, s a benne foglalt szőrnövesztő-anyagoknak általam létesitett concentrálása által valódi feltünést okozó szerré emelkedett, ugy annyira, hogy fiatal, 15 éves emberek rövid pár nap alatt **tömött szakált kaptak. Bizonyitéka ennek,** miszerint felszólittattam, ajánlanám figyelembe azon helyeket, hol a haj- vagy szakállnövés alkalmatlanná válhatnék, miután a megkent helyeken, habár eddig ott még a hajnak nyoma se lett volna is látható, vagy több évi kopaszság után is az eredmény biztos s a hatás meglepő gyors. Hajhullás ellen **tüstént használ.** Még a bécsi „Medizinische Zeitung“ is oda nyilatkozik, miszerint a bojtorjángyökér-szesz legjobb minőségben az előállitó *Winkelmayer J.*-nél kapható. Egy palaczk **ára,** több nyelven irt használati utasitással együtt 90 kr. Postai küldésnél 10 kr. csomagolási dijjal több.

Továbbá kapható ugyanitt mindenféle bojtorjángyökér-készitmény valódi minőségben mint: **Bojtorjángyökér-kenőcs** és bojtorjángyökér-olaj szép haj növesztésére s a hajnak szép fény és csinos állás adására. Egy tégely kenőcs ára 50 kr., 1 üveg olaj ára 40 kr. — **Bojtorjángyökér-cosmetique** (rudkenőcs), 1 darab 30 kr. — **Bojtorjángyökér-brillantin** szakállnövesztésre s annak puhán és simán tartására s annak szépalak adására, 1 tégely 40 kr. — **Bojtorjángyökér-bajuszkenő,** bajuszpödrésre, 1 tégely 20 kr. — **Eean-Athenienne** legjobb és legbiztosabb eszköz az alkalmatlan korpa elmulasztasara, 1 uvegcse 50 kr. — **Purgin,** tiszta növényszer, szürke hajnak vagy szakállnak az eredeti szint visszaadni, minden árványi alkatrészek nélkül, minélfogva teljesen ártalmatlan, nem fogja meg sem a bőrt sem a körmöket s nagyon egyszerüen kezelendő. Egy üvegcse ára 1 frt. — Elküldés végett csak legalább 1 fr. áru (csomagolással együtt) megrendelések teljesittetnek. — Használati utasitás különféle nyelven mellékelve van.

Központi szállitó-raktár, hova minden irásbeli megbizás kéretik:

WINKELMAYER J.

Bécs, VI. Gumpendorferstrasse 159 és Stump Hergasse 13. — Budapesten; Török J. királyutcza7. sz.

HIRDETÉSEK

e lap részére felvétetnek a

kiadóhivatalban

himző-utcza 1. sz.

A nyári idényre

ajánlja

ROTHBERGER JAKAB

cs. kir. udv. szállitó

URI-RUHA-RAKTÁRA.

Budapest, váczi-utcza és Kristóftér 2. sz.

a „Nagy Kristófnál“,

a legelegánsabb és legolcsóbb uri ruhákban gazdag választéku készletét és pedig:

Nyári felöltők	8 frttól	fölfelé
Különlegességek felöltőkben	25 frttól	
Testhez álló kabátok	20 frttól	
Egész öltözetek	18 frttól	
Nyári nadrágok	5 frttól	

Továbbá minden kigondolható egyenruha és fiu-ruhanemek. Régi ruhák ujakért becseréltetnek s kevésbé tehetősebbnek olcsón eladatnak.

☞ IDŐSZERŰ. ☜

Gyár. raktára nagyban és egyenkint Févre párisi és Pochtler szilárd kemény üveg **szodaviz-készülékeinek**, ezen egészséges, üditő ital legkönnyebb s legolcsóbb önmaga készitéséhez. Gyári arak: 7, 8, 9, 10, 12, 14, 17 frt, egy féltől egész negyedfél liter tartalmukig.

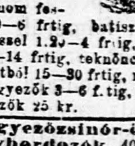

Divatos nagy árnyékosztó legyezők fekete és divatszinekben, selyem és atlasz 2—6 frtig, fluom festések 2.20—6 frtig, batiszt 1—8 frtig, festéssel 1.20—4 frtig, igen fluomak 7—14 frtig, teknőnczhéj-, elefántcsontból 15—30 frtig, meggy és viola legyezők 3—6 frtig, japán kerti legyezők 25 kr.

Legjobb soda és borkő, 2 és egy negyed ont frt 2.

Uj legyezőzsinór-övek és **uszályhordozók,** 40 krtól 5 frtig.

Napernyők selyem- és kelméből, fevete, ecru és divatszinekben, nagyok és kisebbek, kiállitásukhoz arányla 1.80—10 frtig.

Esernyők selyemből 4.50—12 frtig, kelméből 2—4 frtig. — Önmozgó esernyők, igen jól védők, 9 80—11 frtig.

Acromatikus tábori látcsők a láterőt legnagyobb tavolságig fokozzák, frt 7.50.

Elegáns botok ezerféle kiválasztásban, 25 krtól 12 frtig. Meggyfa-botok 50 krtól frt 2.25-ig.

Légyfogó üvegek 30—50 kr.

Sodrony ételborítók 40, 50, 60, 70 kr, frt 1—1.80.

Férfi-napernyők 1.85—7 frtig.

Vizszürő-készülékek minden egészségtelen vizet tisztitanak, frt 2.50, 3.50, 4—5 frtig; hütőmedenczével 12—35 frtig.

Szemvédő por-üvegek 35 kr —2 frtig. **Conserváló szemüvegek,** szürke, zöld, kék, 1—2 frtig.

Önműködő palaczkdugasz-emelő, a legerősebben beszorult dugaszt is könnyűséggel huzza ki, frt 1.20, 1.90.

Dugaszok ásványvizes üvegekhez stb, **golyó-szellentyüvel,** mi által a folytonos kidugaszolás fölöslegessé válik, 65 kr.

Gyorsan müködő **fagylaltgépek,** utasitással a fagylalt készitéséhez 9, 12, 14—17 frtig.

Legtartósabb Wischin-féle amerikai ruganymézga **szobapadlófénypép,** könnyü kezelés mellett eddig el nem ért legszebb fényt adja, tetszés szerinti szinben dobozа 90 kr.

Kerti **szél elleni gyertyatartók** frt 1, petroleumlámpák hasonló czélra frt 2.20.

Kertek számára: Tömlős fecskendők, bármely edényben használhatók, sugár- vagy esőalakban könnyen hatnak a legnagyobb távolságig. frt 10.80, 14, 17—22 frtig. Jó minőségü kertész-**kések** 90 kr., frt 1.15, 1.50, fürészszel frt 1.70, 2.40, 3.50. **Hernyó**-olló frt 1.60. **Venyige** ollók frt 1, 1.20, 2.70. Amerikai **gyümölcs-szedők** frt 1.90. **Ág-fürészek** 80 kr., frt 1.70. Uj **virág-harmatositók** az ablak-kertészet számára 90 kr., frt 1.70; fuvóval frt 3.60-ig.

Levél által is megrendelhető következő czim alatt:

KERTÉSZ TÓDOR BUDAPEST, Derettya-utcza 2. szám.

Budapest nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Rostélyutcza, Károlykaszárnya, 8. sz.